

שבת קודש
פרשת
אחרי קדושים

פסח שני
ל"ג בעומר א'
תשפ"ה

שמועה טובה

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

פנינים יקרים

"ואל יבוא בכל עת אל הקודש" (טו ב).
כתב בדברי ישראל (בפרשתו), יש לומר על פי מאמר חז"ל (אבות פ"ב, מ"ד) אל תאמר לכשאפנה אשנה שמא לא תפנה, ועוד, אף שבאמת יקיים דבריו וילמוד בכל עת הפנאי אין זה דרך העבדות, רק ללמוד מתוך טרדות המשא ומתן. זהו 'ואל יבוא בכל עת' לומר כשיהיה לי עת ופנאי אבוא אל הקודש ללמוד, כי אם היה רצון השי"ת לעבדו רק בעת הפנאי היה יכול ליתן התורה למלאכים שבשמים שיש להם תמיד עת פנאי לעבוד ה', ואין זאת רק כי דווקא נתן התורה לארץ שיש להם טרדות המשא ומתן, ומתוך טרדתו יפנה לקבוע עתים לתורה ותפלה.

במקום אחר מוסיף הדברי ישראל (תזריע) וז"ל: ובאמת הוא כן, כי על זה ניתנה התורה לעולם הזה לא למלאכים בשמים, כמו שאמר להם משה רבינו ע"ה כלום משא ומתן יש ביניכם (שבת פט). שאין להם טרדות, ועל זה ניתנה הנשמה לעולם הזה, כי מה חסר לה בשמים שיושב במנוחה ונהנית מזיו השכינה, אלא למען תעבוד את ה' מתוך טרדות עולם הזה דווקא.

"בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר ... ואיל לעולה" (טז ג) אל' בשם הגה"ק האלוקי רבי שמשון מאוסטרופאליא זיע"א, 'בפר בן בקר' זה אברהם... ואיל לעולה זה יצחק... עז בזכותו של יעקב... אין לי אלא אבות, אמהות מנין? תלמוד לומר, בד בבד יהיה" (ויק"ר כא, יא) "ומנין שאף בזכות האמהות? שנאמר: 'כתנת בד קודש ילבש ומכנסי בד... ובאבנט בד...'

ובמצנפת בד הרי ארבע אימהות" (פסיקתא). רמז לד' אמהות - משמות בגדי כהונה: אבנט. מצנפת, כתונת, מכנסיים ראשי תיבות 'אמכם'.

קדושים תהיו כי קדוש אני ה'
מעלת ושכר המתקדש בקדושה של מעלה

"דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו" (יט ב). ביאר הרה"ק הר"ב מפשיסחא זי"ע את דברי הזוהר הקדוש (קדושים פא). 'תאני רבי אבא, פרשתא דא [פרשת 'קדושים תהיו'] כללא דאורייתא היא... דכד מטאן חברייא לפרשתא דא הוו חדאן [משבאו החברים התנאים הקדושים בלימודה של פרשת 'קדושים תהיו' היו שמחים].

והקשה הר"ב מהו השמחה שמזכיר הזוה"ק? וביאר שכאשר התלמיד עוסק באיזה סוגיא, ובתוך כך הוא מבחין שאף רבו עוסק באותה סוגיא, הרי מתמלא אותו תלמיד שמחה, כי כאשר הרב נמצא באותו סוגיא יותר בנקל לתלמיד לעסוק בלימודו, שהרי רבו נמצא לצידו ולכוונו. ולכך שמחו התנאים הקדושים משעסקו ב'קדושים תהיו', כי קדושתו של היהודי, זו היא הסוגיא בה עסיק הקב"ה בכבודו ובעצמו, ושמחה היא שאנו עוסקים עמו ית' באותה סוגיא.

וברש"י (י"ט ב) 'דבר אל כל עדת בני ישראל - מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל, מפני שרוב גופי תורה תלויים בה'. ידוע משם הרה"ק ה'שפת אמת' זי"ע, מדוע אמרו ש'רוב' גופי תורה תלויין בה, והרי בפרשת 'כי תצא' יש יותר מצוות וגופי תורה, אלא, דאין הכוונה תלויין בה - בכל הפרשה,

אלא על פסוק 'קדושים תהיו' - כי רוב גופי תורה תלויין ב'התקדשות' זו.

עוד מובא מהרה"ק הרבי רבי בונם זי"ע (תורת שמחה [ח"ג מספר שמחת ישראל] אות פ"ט) לבאר את הכתוב 'קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלוהיכם', דהנה בתורה כתיב 'קדושים תהיו' חסר וא"ו, 'כי קדוש אני' מלא וא"ו. ומבאר בהקדמו את מה שאמרו בשם הרה"ק המגיד הגדול ממעזריטש זי"ע על דברי רש"י 'כי קדוש אני ה' אלוהיכם - קדושתו למעלה מקדושתכם, וכמה אמר ה'מגיד' קדושתו למעלה, קדושתו של הקב"ה למעלה בגבהי מרומים, באה כביכול מקדושתכם, מקדושתם של בניו עם בני ישראל, שעל ידי שיהודי מתקדש הרי הוא גורם כביכול להקב"ה שיתקדש לעילא ולעילא.

ובזה יבואר 'קדושים תהיו', דמתחילה הקדושה כביכול 'חסרה', ורק אחר שנתקדש בקדושה של מעלה יהיה 'כי קדוש אני', מלא וא"ו, כביכול תתמלא הקדושה בשלימות. וכמו שכתב ה'ספורנו', בכתוב 'כי קדוש אני - וראוי שתדמו אלי כפי האפשר בעיון ובמעשה'.

ואמר הרה"ק הרבי מלובלין זי"ע: דבאמת כל המצוות מקדישין כמו שאנו מברכין 'אשר קדשנו במצותיו', רק שאין מרגישין הקדושה בהרגשה ממש, משא"כ כשבא לידו נסיון בדבר ערוה, אז מרגיש הקדושה, וזה כוונת רש"י ז"ל בפר' קדושים 'כ"מ שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה', שמרגיש הקדושה. [וסיפר הרה"ק בעל דברי יחזקאל זי"ע מעשה שהי' לרבינו הק' מלובלין נסיון גדול בילדותו, ועמד בנסיון, ואמר עליו

רבינו הק' מליזענסק: 'ברוך הבא יוסף הצדיק'. דברי יחזקאל ליקוטים לפר' קדושים].

והדברים אמורים לכל איש מבני ישראל ללא יוצא מן הכלל, כדאיתא ב'אור החיים' הק' זי"ע בהאי פסוקא ד'קדושים תהיו', 'עוד ירצה על דרך אומרם ז"ל (קידושין לט:): ישב אדם ולא עבר עבירה נותנים לו שכר כעושה מצוה, והוא מאמר הכתוב קדושים תהיו - מצוות עשה, שבבא עבירה לידו יתרחק מעשותה, ובזה קיים

בניחותא!, כל יהודי יכול להתקדש כקדושת השי"ת ממש!, ואיך מגיע יהודי לכך? ממשיך המדרש: 'תלמוד לומר כי קדוש אני', שילמוד היהודי לומר על עצמו כי קדוש אני, שישנן לעצמו עד כמה קדוש הוא, שהוא חלק אלק ממעל ממש, ומתוך כך יבוא להגיע בפועל לדרגה זו של יכול כמוני, כביכול. כלומר, שהדרך להגיע לקדושה, היא דווקא כשמשננים לעצמנו שאנו נשמה קדושה,

מצוות עשה של קדושים תהיו, והוציא זכרון מצוה זו בלשון זו נקרא קדוש. ולטעם זה דקדק לומר אל כל עדת בני ישראל, לומר, כי מצוה זו - קדושים תהיו, היא מצוה שישנה בכל אדם. שכל איש ישראל בקיימו מצוה זו קדוש יאמר לו, ואין הדרגה בישראל שתהיה נמנעת מהשגה זו'.

בקרב חסידים שגורה מימרא ידועה **מקדוש ישראל מרוזין** זי"ע. וכך פירש הרה"ק בקדשו את המדרש 'יכול כמוני'

קול מבשר

ביום שנעשה לו נס צריך לעסוק בצרכי רבים, ולכן נוסעים למירון לספר על צרכנו

בגמ' שבת דף ל"ג מסופר שאמר רשב"י הואיל ונעשה לי נס אלך ואתקן צרכי רבים, וכמ"ש בפלא יועץ שכל מי שנעשה לו נס ישתדל באותו יום בכל שנה לעסוק בצרכי רבים. ואם באותה שנה עסק רשב"י לטהר את טבריה, הרי שהיום הוא עוסק בצרכי רבים להושיע את ישראל מכל צרותם. ובפרט אם נאמר שהנס שיצא ממערת פקיעין גם היה בל"ג בעומר, הרי ממש נעשה לו נס ביום הזה, לזאת באים למירון אל הרשב"י. לומר לו שאם אז בחייו עסק לעזור לכהנים שיוכלו להסתובב בטבריה, הרי לנו יש הרבה ישועות מוכרחות ברוחני וגשמי. והרי כוחו דרשב"י גדול מאד, כמ"ש בגמ' סנהדרין 'אם ירצה האדון הזה' וביאר הרמ"ע מפאנו שהכונה על הרשב"י, כי צדיק גוזר והקב"ה מקיים. ולכן באים לרשב"י לספר לו מה שצריך לתקן ולטהר, והוא יעסוק בצרכי רבים ויתקן וימשיך ישועות. כתוב במג"א סי' רי"ח שכשאדם צריך להודות להשי"ת, יתקן איזה צרכי רבים בעיר. אם בממון אם בעסקנות. אם חסד בגופו. יעקב אבינו נעשה לו נס שניצול מעשו, ותיקן מרחצאות. ורשב"י למד זאת מיעקב אבינו.

בכל שנה נחידש הנס שנעשה לרשב"י שנתקיימה הבטחתו ולא נשתכחה תורה מישראל

הרה"ק מבארנוב זצוק"ל ביאר ע"פ מש"כ בדברי חז"ל [שבת קיח] כשנכנסו חכמינו לכרם ביבנה אמרו עתידה תורה שתשתכח

מישראל, כי באמת אין זה מדרך הטבע שבגלות ארוך כזה תשאר התורה בישראל, עמדו וראו מה שנעשה עם שאר האומות, איך יתכן שלאחר כ"כ הרבה רדיפות ושמדות נשאר זכרון התורה בישראל. אבל רבי שמעון בר יוחאי אמר חס ושלום, לא תשתכח תורה מישראל שנאמר כי לא תשכח מפי זרעו. ולכן בכל עת שבאים למירון בל"ג בעומר הרי הוא יום שנעשה לו נס לרשב"י, שחבריו התנאים אמרו שלא תשתכח תורה מישראל, והוא הבטיח ואמר שלא תשתכח תורה, כשבאים בני ישראל לפני הרשב"י במירון, יהודים שומרי תורה ומצוות, ורואה שלא נשתכחה תורה מישראל הרי הוא 'בעל הנס', ובעל הנס צריך לעסוק בצרכי רבים.

וכוננו מש"כ הרה"ק רבי נחמן מברסלב זי"ע בלקוטי מוהר"ן שסופי תיבות כי לא תשכח מפי זרעו הוא יוחאי, שמפי זרעו של יוחאי יהיה הדבר הזה שלא תשכח תורה מישראל, וכן הביא בתפארת שלמה בשמו. והרי שמלבד הנס שעשה ה' שלא תפס הקיסר הרומי את רשב"י, נעשה לו נס נמשך בכל שנה ושנה שהבטחתו מתקיימת, והנס הולך וגודל משנה לשנה, עברנו עוד שנה בגלות ועוד דור בגלות, ואעפ"כ לא נשתכחה תורה. הרי שנעשה לו נס לרשב"י, וא"כ עליו לעסוק בצרכי רבים, לכן נוסעים לרשב"י לספר לו מה הם צרכי רבים שנצרכים בימינו. (מתוך שיעור הרב רייזמן יום רביעי טז אייר תשפא).

הן שח פעם כ"ק האדמו"ר מצאנז זצ"ל תחת אחד השיחים (גליון יין ישן אח"ק תשפ"א בשם ספר 'הליכות חיים', ענייני ל"ג בעומר): "כאמור, כל שבורי לב וכל הזקוקים לישועה עולים לציון הק' במירון. וידועים הרבה אותות ומופתים שראו עין בעין ביום זה ובכל ימות השנה. מאות אלפים עולים למירון בכל עת מצוא. ועל כל צרה רח"ל, רואים שם ניסים גלויים מאת ה' בכוחו של רשב"י. וכבר אמרתי, שלכן רשב"י והרבה תנאים ספונים וטמונים בגליל, כדי לעמוד על המשמר, שלא יוכלו הגויים הרשעים להיכנס לארץ ישראל. וכמו נבואה נשזרה בדבריו לתקופתנו: "ונס גלוי הוא, שרק כמה מילין מהגליל הורגים וטובחים הגויים זה בזה. ובשמים ממעל ראו שלפני ביאת משיח ירצה מלך אדום ימ"ו להיכנס מצפונה של ארץ ישראל, לכן העמידו שם על המשמר את הצדיקים הקדושים, שבכוחם, אין ביכולת הגויים לעשות מאומה ליושבי ארץ ישראל. וכמו שנאמר בזמר 'בר יוחאי' - וחרב הוצאת מתערה שלפת נגד צורך. ודבר זה אמת ויציב וכל הרוצה, רואה זאת בחוש לעין כל. ומובטחים אנו בזכות התנאים הק' ורשב"י בראשם, שכאשר הרשע יחפוץ לבוא לארץ ישראל מהגליל, שם תהיה מפלתו. וזה ברור כשמש ובקרוי נזכה לראות זאת". והוסיף: "ומצוה לפרסם זאת בשמי לאחינו בני ישראל".

בְּמִהְרָה יָבֹא וְיִגְלַל לָבְנוּ, בְּהִלָּא דְּבֵר יוֹחָאי בֶּן דָּוִד יָבֹא וְיִגְאָלֵנוּ, בְּזִכְיוֹת אֲדוֹנֵנוּ בֵּר יוֹחָאי

והיו צדיקים כשהיו יוצאים לשוק ורואים אנשים פשוטים בציצית בארבע כנפות היו רצים לנשקם, כי הם [בעיני עצמם] בחזקת פשוטים" עכ"ל.

הגוי לא מסוגל להבין מצוה זו

"ואהבת לרעך כמוך" (יט יח). כתב הג"ר **יוסף שאול נתנון** זצ"ל (דברי שאול פר' תר"מה), שמעתי בשם חברת חסידי קאצק, ומטו בה משמ' דהרב הגאון ר' **יצחק מאיר** נ"י שאמר, דזה שבא לגייר בעודו נכרי לא יוכל להשיג מעלת האהבה של 'ואהבת לרעך כמוך' על דרך החיוב, רק ע"י השלילה 'מה דעלך סני לחברך לא תעביד' (שבת לא.), ואמר לו שזה יסוד התורה, וכשיתגייר יבין הכוונה האמיתית, ודפח"ח.

הביא **בדברי ישראל** (ליקוטים), אמר הרה"ק **רבי יחזקאל מקאזמיר** זי"ע: הבעל דבר אינו מניח שיתחברו שני אנשים יחד, ואפילו שני חייטים שבאים להתחבר, לוחש הבעל דבר לאחד מהם באזניו איך שהרבנית מלאנדן היא דודתך לכן אתה מיוחס ואין זה לפי כבודך שתתחבר עם פלוני, ומפרידם. ככה בקטן ובגדול.

ושבת שמה

שבת קביעא וקיימא

את שבתותי תשמורו. אמר אדמו"ר **הרבי ר' בונם מפרשיסחא** ז"ל, (רמתיים צופים, מערכת הרבי ר' בונם זי"ע), אות ע"ז שאין לך חביב ממצות סוכה, שהוא נכנס בכל איבריו ומלבושיו ומנעליו לתוך המצוה. ומורי הרב הקדוש **רבי שלמה לייב מלענטשענא** ז"ל אמר, שמצות שבת יש לו יותר סגולה, שאין צריך לעשות שום דבר ופעולה ותנועה קלה, רק בהגיע זמן שבת, הוא בתוך המצוה. ועוד יותר, שאינו יוצא מהמצוה כל היום אפילו רגע, מה שאין כן סוכה, יוצא מן המצוה לפרקים.

נותנים לו פרנסה, כי אם לא כן ממי הוא מתפרנס, וכי מבני ישמעאל ובני עשיו.

רק העיקר לידע אז מען גיט איהם היינט גאר ווינציג צו לייזען (פ"י, שכהיום נותנים לו 'רווחים' קטנים מאד), אבל באמת גם היום אנו נותנים לו פרנסה - **כי בשמים שוקלין לפי ערך הנשמה, לפי ערך הגלות, ולפי ערך הטרדה.**

ואמר הרבי **רבי העניך** מאלכסנדר זי"ע, הנה בתורה מצינו בקריעת ים סוף, שהתורה אמרה 'ויבקעו המים', ומדוע כינו בגמרא ומדרשים את הנס 'קריעת ים סוף' ולא 'בקיעת ים סוף', הרי קריעה היא רבה היא יותר מבקיעה. אלא, שהקב"ה אכן ציווה על הים רק על בקיעה של מה בכך - שבתוך הבקע הקטן יעברו בני ישראל. אך בפועל משהגיעו ישראל לים סוף והים ראה ויננס - מה ראה, ארונו של יוסף ראה, ובראות הים את ארונו של יוסף, שהתגבר על הנסיונות בקדושה נעלית, וקרע את עצמו מעל לטבעו. מיד נקרע הים. כי זה הקורע את עצמו למעלה מטבעו הרי כל מוסדי תבל נקרעים לפניו.

"בצדק תשפוט עמיתך" (יט, טו). **וברש"י** הוי דן את חבריך לכף זכות. הביא בספר ישא ברכה (להרה"ק ממאדיץ) בפרשתנו: **אא"ז** הרה"ק **רבי יחזקאל מקאזמיר** זצוק"ל אמר בזה הלשון: "מה שיכולין לתקן בעולם הזה להמליץ טוב בעד ישראל, דהיינו לומר שעובד יותר מכפי כחו כל איש ישראל, משבר כח המקטריגים יותר ממלאכי מעלה ומעשרת אלפים נשמות של צדיקים בגן עדן, כי סובב הכל על פי הבשר ודם שהוא למטה על הארץ. והעולם בזה הוא כמו בלייער למורה שעות, אף על פי שהמורה שעות שוה אלפי זהב הכל הולך על ידי אותו הכובד של עופרת ובדיל התלוי למטה.

וכן להיפך חס ושלום, אם בעולם הזה לא ישר בעיניו עבודת איש ישראל, בזה מעורר קטרוג גדול למעלה עד אין שיעור, וזה קליפת בלעם לעורר קטרוג על ישראל. אלא צריך לראות שפלות עצמו, ועל ידחי זה ישר חבירו בעיניו.

וחלק אלק ממעל ולא שמשננים לעצמנו רק את שפלות הגוף.

א' בישמח ישראל (פר' נח ובעוד הרבה מקומות). דברי קדושת **הרבי מלובלין** זצללה"ה עה"כ 'ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם', 'לא תתורו' מלשון חז"ל 'התרת קשר', והיינו אף שנכשלת ח"ו בחטאים האלה זנות ומינות, עכ"ז לא תתיר קשרך מן הבוב"ה, ולא תעזוב עבודתך, אמנם תעשה תשובה ויודוי וחרטה באומץ הלב עד דכא, ותקיש על דלתי הרחמים, ולא נאבד שם צדיק ממנו אחר אשר עשה בכל כחו מה שיוכל לעשות, עכ"ד.

נוראות כתב הרה"ק **הדברי ישראל** זי"ע (מודיץ, חוקת), דכתיב זאת חוקת התורה, וברש"י 'לפי שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל לומר מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה לפיכך כתב בה חוקה. והנה, חק הוא לשון מזוני, כמו שנאמר 'הטריפני לחם חוקי' (משלי ל, ח), ואמרו חז"ל 'ישראל מפרנסין לאביהן שבשמים' (זוהר חדש ח"ג ז), ומזונו של הקב"ה כביכול - הוא התורה והמצוות והיינו כשהוא בא להם בקושי, בטרדות ונסיונות, וזהו לפי שהשטן ואוה"ע מונין את ישראל - שהשטן מביא עליהם טרדות ונסיונות שונים ומשונים - חדשים לבקרים עם רעיונות חדשים שלא שערום אבותינו, ובנ"י מתגברין עליו ועל נסיונותיו ועובדים את ה' בכל לב ונפש, זהו כביכול מזונותיו של הקב"ה - 'לפיכך כתב בה חוקה'.

הוסיף על זה ב'הגהות' שם (מתוך הגהות דבר"י פר' קדושים) בשם זקנו הרה"ק **מאקזמיר** זי"ע כי כלל זה שהזכרנו - 'ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים' הוא עד עצם היום הזה **אף בדור שפל כמונו, ומי שאומר שהיום אינו כן חס ושלום הוא שוטה**, כי צריך לידע שאנו קיום ה'חנ'ות' של השי"ת, ובימים הקדמונים היה לו חנות גדול, והיה סוחר גדול, והיה לו פרנסה בריווח כביכול (והיינו בזמן שביהמ"ק היה קיים, והיה כהן בעבודתו ולוי בדוכנו, ואף לאחמ"כ עדיין היה העולם מלא בצדיקים), אבל גם היום אנחנו

ללמוד מהקב"ה איך לאהוב כל יהודי

ואהבת לרעך כמוך אני ה'. אמר הרה"ק **רבי פייוויל שלום דעמבינסקי זי"ע** (בן הרה"ק רבי בצלאל זי"ע חתן כ"ק אדמו"ר מאלכסנדר זי"ע), בספרו **מנוחת שלום** (בפרשתן). שמעתו מכ"ק דודי מורי אדמו"ר הרה"ק **ירחמיאל ישראל יצחק מאלכסנדר זצללה"ה** שאמר ששמע מהחסיד **רבי ישראל יעקב מראדום ז"ל** בשם הרה"ק **מו"ה יוסף מטארטשין זצללה"ה** בנו של הרה"ק **החזוה מלובלין זצללה"ה** שפירש בזה"ל: 'ואהבת לרעך', דו זאלסט ליב האבן דיין חבר, 'כמוך אני ה'', אזוי ווי איך די ג-ט. והענין כך הוא, דמטבע האדם הוא כשרואה אצל חבירו איזה חסרון קשה לו לאהוב אותו, אבל הקב"ה אינו כן אלא אוהב את האדם אע"פ שרואה כל החסרונות שלו, וזשה"כ 'ואהבת לרעך' כלומר אוהב אותו מ"מ אעפ"י שאתה רואה אצלו חסרונות, 'כמוך אני ה'', כלומר כמו שאני ד' אוהב אותך אעפ"י שאני רואה אצלך חסרונות

הרבה יותר ויותר ממה שאתה רואה בחברך, ואעפ"כ אני אוהב אותך כן אתה תאהב את חברך, ע"כ שמעתי ודפח"ח.

"לא תלך רכיל" (יט טו). **פירש"י** אומר אני, על שם שכל משלחי מדנים ומספרי לשון הרע, הולכים בבתי רעיהם לרגל וכו' נקראים הולכי רגיל. דבר מופלא פי' **שם משמאל** (תצוה פורים תרעח). ענין סעודת מצוה בכל מקום היא מעין מה שאמרו ז"ל (שיהש"ר פ"א ט') ש'עושין סעודה לגמרה של תורה' דדייק לה מהא דשלמה המע"ה עשה סעודה אחר השיגו החכמה. והטעם י"ל דאורות העליונים באשר הם גבוהים ומרוממים מן האדם אינם מתקיימים כ"כ בנקל אצל האדם, וכמ"ש בתורה (משלי כ"ג) 'התעִיף עֵינֶיךָ בּוֹ וַאֲיַנְנוּ, וְחָזַל הַמִּשְׁלִיחוֹ לַצָּפוֹר דְּרוֹר שְׁאִינָה מִתְאַחֶדֶת כ"כ עִם הָאָדָם, ע"כ במעט היסח הדעת מסתלקת מן האדם, ע"כ צריכין לעשות חיזוק שיתקיים, והוא ענין הסעודה. וכמו להיפוך להבדיל בלה"ר **שפירש"י** 'לא

תלך רכיל בעמִיך', שהי' משפטם לאכול בבית המקבל דבריהם שום הלעטה והוא גמר חיזוק שדבריו מקוימים וכו', משם נשמע לכאן שענין הסעודה הוא לעשות קיום וחיזוק למה שמשיגים מן הדברים העליונים שאינם מתקיימים כ"כ בנקל אצל האדם, וזהו שעושין סעודה לגמרה של תורה, וכמו שלמה המע"ה בהשגת החכמה, שהם אינם מתאחדים כ"כ עם האדם ונזקקין לחיזוק, וזהו הענין בכל מה שזוכין מן הדברים העליונים, ועושין סעודה לקיום אצל האדם ולא יסתלקו כל כך מהרה.

הרואה רעה אצל חברו ידע שזהו כמו 'מראה' בשבילו

פי' הרה"ק **רבי יצחק מנשכין זי"ע** ("תולדות יצחק" (בפרשתנו)) אזהרה לאדם אם רואה מידה מגונה בחברו לא ישנאהו בלבבו, וידע נאמנה כי מה שנזדמן לו לראות דבר זה, הוא כדי שיזכור להבחין בעצמו שבוודאי יש לו בעצמו גם כן מידה מגונה

פינת יקרת

.....

יקר לי מאד המעשה ה'פשוט' דלהלן ולכן חוזר אני עליו. **המשגיח הנודע ר' גד'ל אייזנר זצ"ל** היה לו ידיד קרוב, ת"ח נבון דבר ושמור ר' איטשע לעזער זצ"ל שבזמני היה גר באנטורפן. הם היו ידידים לפני המלחמה והידידות נתחזקה לאחר מכאן, בהיותם יחד בלודז' ובפאריז.

ידיד אבי ז"ל, שהכיר את שניהם היטב, סיפר לי על הקשר ביניהם. דבר אחד אמר לי שנחרת בזכרוני. 'כמין התחרות היתה ביניהם מי שיקדים להשכים בבוקר ויצחצח את נעלי רעהו מבלי שיכיר השני במעשיו...'

הנהגה זו עומק רב יש בה. שניהם ר' גד'ל ור' איטשע, נשואו בודדים ממשפחתם ל"ע. גיבורי רוח אלה שהיו משכמם ומעלה משאר העם, לא דיברו על עצמם, לא התפנקו מתוך זכרון סבלם, ולא הסיחו את הלב על מצבם. במחווה דומם זה, אמנם,

"קדושים תהיו" (יט ב). בענין הליכה לפקוד את קבר יוסף בשכם, שנמנעו כי מי יאמר זיכיתי לבי, וכו'. מסופר שכאשר **הרבי מסאטמאר זצ"ל** נפל למשכב בשנת תשכ"ח, חשב בדעתו **הבית ישראל מגור זצ"ל** שאינו יכול לילך להתפלל אצל כותל המערבי, שהרי **הרבי מסאטמאר** לא ניחא לי' שילכו לשם, וכן בקבר רחל, וכן במערת המכפילה, אז החליט לילך לקבר יוסף הצדיק ובהגיעו לשם אמר בלשונו: **"יוסף הצדיק, דער סאטמארער רב איז פון דיינע מענטשן... והוא צריך רפואה וכו'."**

.....

"ואהבת לרעך כמוך אני ה'" (יט, יח). בישמח ישראל (ויחי אות ד'). כתב מי שאוהב את הפועל אוהב גם את הפעולה ואם אוהב את האב אוהב גם את הבנים, וזש"נ בתוה"ק 'ואהבת לרעך כמוך אני ה'', מצד אהבת ה'.

חיזקו אחד את השני בלא אומר ודברים. כשיקום האחד וימצא את נעליו מצוחצחות ירגיש מיד את מְסָר השני: **'אתה לא בודד, מישהו חושב עליך ודואג לך'...**

אה! מה יפו פעמך בנעלים! ומה נאווה צחצוח נעלים של חסידים... (מאמרי הרב משה יעקב קנר שליט"א, פר' וארא תשעה)

.....

סִיג לַחֲכָמָה, שְׁתִּיקָה (אבות ג, יג). שמעתו בשם **הרב מטשעבין זצ"ל** שאמר לפרש מה שכתוב "חכם עדיף מנביא", מדוע. כי על נביא נאמר שאסור לו לכבוש נבואתו וחייב לומר אותה, מה שאין כן חכם יכול לשתוק דהרי "סייג לחכמה שתיקה", ומי שיכול לשמור על השתיקה, יותר טוב מהמדבר, אם כן חכם השותק עדיף מנביא המדבר... (דתשרי על עמיה, עמ' 192)

ההיא, כמו שרואים בתור מראה (שפיגל), וכדכתיב (משלי כז, יט) כמים הפנים וגו'. וממילא למה ישנא את חברו, כיון שהוא עצמו אינו טוב ממנו. וזהו "ואהבת לרעך", כי תדע שהוא כמוך ואינו גרוע ממך, והרי הגיעה לך טובה על ידו, שנזכרת את חסרונך בראותך שהוא כמוהו "כמוך", וכשיתקן האדם את עצמו מן מידה מגונה ההוא, בזה תגיע תועלת גם לחברו, יען כי כל ישראל יש להם שורש אחד למעלה ראש, וגם אמרו רבותינו ז"ל (סנהדרין כז ע"ב) כל ישראל ערבים זה לזה.

"אל תפנו אל האובות ואל הידעונים"
(יט לא). ואפשר לומר על דרך מוסר, אף דעיקר בעבודת ה' הוא הרצון (וויילע-שט' רעבען) - אמנם, לא ישאר לעמוד בעבודה זו בלבד ויסתפק בזה, ויאמר לנפשו כי ב'רצון' לבד כבר הגיע לתכלית עבודת ה', לא זו הדרך, רק העובד ה' לא ינוח ולא ישקוט עד אשר יבא לתכלית הנרצה, בהוציאו את רצונו מכח אל הפועל. ומכל שכן, לא יתפאר אדם ויתברך בלבבו לאמור שכבר הגיע ועלה לראש סולם מדע השלימות, ואינו חסר כבר כלום. וזה כוונת הפסוק, אל תפנו אל האובות, אל יסתפק אדם רק ב'רצונות' אובות, מלשון ולא אבה ה"א וגו'. ואל הידעונים, אל יחשוב אדם שהוא כבר 'ידען', שכבר הגיע למעלת הידיעה האמיתית. כי לא זו הדרך, אלא כמו שמובא ב'חובת הלבבות', דתכלית הידיעה היא שלא נדע. (הרה"ק הרבי רבי בונם מפרשיסחא זי"ע, דבש וחלב)

עובדות צדיקים

"השוכן אתם בתוך טומאותם" (טז). כשהגיע פעם הבעל שב טוב זי"ע לעיר אחת, הכינו לו שם שתי אכסניות מהודרות, הראויות לכבודו של האורח הדגול. אך דא עקא, אכסנאי אחד למדן ועשיר, אד מתייהר. ואילו השני מעורב עם הבריות אבל מרננים אחריו. בחר הבעש"ט להתאכסן אצל החשוד כבעל עבירה. לשאלת המקורבים לטעם בחירה זו, השיב: מקרא מלא דיבר הכתוב "השוכן אתם בתוך טומאותם", ואם לקב"ה טוב אכסניא כזו, גם לי טובה

היא. אבל על המתגאה אומר הקב"ה "אין אני והוא יכולים לדור יחד", ואם הקב"ה מואס באכסניא כזו, איך אבחר בה. (כתבי רבי משה מדינר" [בספר 'פרי חיים' להרה"ק רב אברהם חיים מזלוטשוב זי"ע בעל 'אורח לחיים' על אבות (פ"ד מ"ד) מובא שכן נהג הבעש"ט בקביעות, שהיה מקרב בעלי עבירה נמוכי רוח, ומרחק בעלי גאווה אפילו היו בני תורה. ב'סיפורי חסידים' מובא שהסיפור היה אצל הרה"ק מאפטא זי"ע בעל 'אוהב ישראל'])

מה לך כי תתענה אם אינך שומר על העניינים והמחשבה **"אשר יעשה אותם האדם וחי בהם"** (יח ה). היה יהודי שהתענה כל התעניות המוזכרים בשער היחודים **להאריז"ל** לזכות להגיע להיות בעל רוח הקודש. ובא היהודי **לרבי זושא** ושאלו היתכן שעשיתי כל הסדר ולא זכיתי לרוח הקודש. ורבי זושא ענה לו תשובה אך לא הבין האיש דבה"ק, וכך ענה לו: פעם אחת הייתי בעיר אחת בבית ראש הקהילה והיו בביתו כמה חפצים מוזרים שלא מתאימים לבית מכובד כזה, ושאלתיו מה פשר אלו החפצים, ואמר לי שבני הקהילה צריכים לשלם כל אחד מס, ומי שאין לו לשלם מס, לוקחים ממנו איזה חפץ, מאחד לוקחים מנורה, ומהשני כסא קטן ומהשלישי כרית וכו'. אמרתי לראש הקהל: 'הרי אתם מחלקים את סכום המס כל אחד לפיממונו, מה לכם לגבות מהעניים את הסכום הקטן הזה, הרי עדיף להוסיף זה הסכום הקטן על המס של העשירים, ולא תצטרכו לקחת מזה מנורה ומזה כרית?' ענה לי הראש הקהל: 'אכן הרבי צודק, מהיום אעשה כך'. האיש לא הבין את תשובת **רבי זושא**.

לאחר זמן היה אצל הרה"ק **מלובלין** וסיפר לו תשובת **רבי זושא**, והוסיף שלא הבין תשובת הרבי. הרה"ק **מלובלין** ביאר לו את תשובת הצדיק. [הרבה תורות הביא הרה"ק מלובלין בשם הרה"ק רבי זושא] כי גוף האדם נקרא 'עיר קטנה ואנשים בה מעט', יש בגוף אברים שהם עשירים, כמו המח, שאינו מבקש כלום ונותן לנו כל היום, ויש אברים הם עניים, כמו המעינים שהם לא נותנים כלום רק מבקשים, העיניים הם עשירים שלא מבקשים כלום רק הולך אחר מראה

עיניו ולא מבקש כלום. אתה רצית לזכות לרוח הקודש, ולקחת מבית העני את המס שלו, שלא נתת אוכל למעינים שלך, אך מהעשירים לא לקחת, היינו על העיניים לא שמרת, א"כ מה הועלת בתעניותיך הרבים שאתה לוקח מהעני ולא לוקח מהעשיר? הרי קודם תקח מס מהעשירים לשמור המחשבה והעניינים. ומה לך להתאכזר על העניים. עדיף שתעזוב לגמרי את העניים, ואל תתענה, רק תענה את העשירים, לשמוע ולראות ולחשוב רק כרצון ה'. ונזכה לשוב אל ה' מתוך שמחה וכל טוב אכי"ר.

הזמן גרמא: בימים אלו, ימי ספירת העומר, נוהגים קצת דיני אבלות (שו"ע או"ח סימן תצג), על תלמידי רבי עקיבא שמתו בתקופה זו, בגלל שלא נהגו כבוד זה לזה (יבמות סב:). ואין המטרה רק להתאבל על מה שקרה בעבר, אלא כפי שהחוות דעת כותב (בהקדמה לפירושו על מגילת איכה), על מה שעושים זכר לחורבן, שעיקר התכלית הוא שילמדו מזה, לדעת את מה שצריכים לתקן. ועל כן הזמן גרמא לעסוק בעניין 'אהבת ישראל', ובפרט בימי ספירת העומר, אשר הזמן מיועד לעסוק ב'תיקון המידות', וכדי לתקן את המידות צריך לטפל בשורשן, כמו שאי אפשר לטפל במחלה כל זמן שלא יודעים ולא מטפלים בשורש של המחלה, ושורש של כל המידות טובות היא 'אהבת ישראל'. יסוד לכל המידות טובות: 'אהבת ישראל' היא היסוד לכל מדות הטובות. ועבודת המידות גם היא חיוב גמור ולא רק מידת חסידות, כפי שהרמב"ם (דעות א, ה) כותב, כאשר הוא מדבר על החיוב לשנות את טבע המידות, וז"ל: "וּמְצֹנִין אֲנוּ לִלְכֹּת בְּדַרְכֵּי הָאֱלֹהִים הַבִּינוּנִים, וְהֵם הַדַּרְכִּים הַטּוֹבִים וְהַיָּשִׁירִים, שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כח, ט) וְהִלַּכְתָּ בְּדַרְכָּיו". וממשיך שם (הלכה ו): "כך למדו בפירוש מצוה זו, מה הוא נקרא חנון אף אתה ה' חנון. מה הוא נקרא רחום אף אתה ה' רחום ... להודיע שהן דרכים טובים וישרים, וחייב אדם להנהיג עצמו בהן, ולהדמות אליו כפי כחו". יסוד גדול אצל חסידים: בלוח היום יום (כ"ח ניסן), כתוב: החסידים שאלו את **אדמו"ר**

הזקן: איז עבודה נעלית יותר, אהבת ה' או אהבת ישראל? ויען: אהבת ה' ואהבת ישראל שתיהן כאחת חקוקות בנשמתו רוחו ונפשו של כל אחד מִישראל. ומקרא מלא דיבר הכתוב אֶהְבֵּתִי אֶתְכֶם אָמַר ה' (מלאכי א, ב), הרי דגדולה אהבת ישראל, דאובה מה שְׁהָאָהוּב אוהב.

הסיפור מובא בשלימותו באג"ק **לאדמו"ר הרי"ץ** נ"ע (חלק ג' ע' תכה), פעם היתה התועודות חסידים 'א חסידישער פארברענגן' - והוד כ"ק אאזמו"ר **אדמו"ר האמצעי** ה'ה נוכח בהתועדות ההיא, ודברו בענין 'אהבת ישראל'. בתוך הדברים, לקח אחד החסידים (כאן לא כתוב מי זה היה, אבל באותו כרך באג"ק כמה דפים אח"כ כתוב שזה ה' החסיד ר' אהרן סטרישעלער), והתברר: יזכני השי"ת שתהיה לי אהבת ה' אמיתית. כעבור איזה זמן, לקח הוד כ"ק אאזמו"ר **אדמו"ר האמצעי** את הכוס בידו, ואמר: יזכני השי"ת באהבת ישראל אמיתית. החסידים שהיו באותו מעמד הִתְנַחְּזוּ ביניהם: אלו אומרים כי מעלת אהבת השם גבוהה באין ערוך על מעלת אהבת ישראל, ואלו אומרים כי גבוהה מעלת אהבת ישראל גם על מצות אהבת השם. וכמה שבועות היו נבוכים בזה, עד שהחליטו לשאול מהוד כ"ק **אדמו"ר הזקן**. אחרי ההכנה הנכונה, ובהזדמנות הראויה, שאלו את הוד כ"ק **אדמו"ר הזקן:** אהבת השם ואהבת ישראל הן שתי מצות, ואם היותן שתיהן בענין וחוש האהבה, אבל עם זה, הרי ענינן שונה זה מזה. ושואלים הם, איזו עבודה היא נעלית יותר, אם אהבת השם או אהבת ישראל? כנודע, ה'ה הוד כ"ק **אדמו"ר הזקן** עונה בקצרה וקול ניגון, ויען: אהבת ה' ואהבת ישראל שתיהן כאחת חקוקות בנשמתו רוחו ונפשו של כל אחד מִישראל. ומקרא מלא דיבר הכתוב אֶהְבֵּתִי אֶתְכֶם אָמַר ה' (מלאכי א, ב), הרי דגדולה אהבת ישראל, דאובה מה שְׁהָאָהוּב אוהב. [בתניא מפרק יח עד פרק כה מבואר, שלכל יהודי יש אהבה מסותרת להקב"ה, כאן רואים שיש לכל יהודי גם אהבת ישראל! לא צריך לייצר משהו חדש ולעשות יש מאין, זה קיים אצל כל אחד ואחד, צריך רק לדעת איך לעורר את זה.] מני אז, שְׁמו החסידים לחוק, אשר בכל זמני התועדות - פארברענגן - היו מדברים בענין זה עד

שנחקק בלבם לקיימו בפועל, באהבת וחיבת ידידים ורעים אהובים. ובחסדי א-ל עליון, הוכנסה מידה טובה זו בעורקי החסידים, ובאו בירושה מאבות לבנים ובני בנים, ע"כ.

"אשר יעשה אותם האדם וחי בהם" ה" (יח ה). כתב בשל"ה הק': רצה לומר, שיעשה בחיות ובזריות ולא בעצלותיים, כשיש באדם רוח עצלות ועצבות שהוא כח החיצונים, מכביד כל איבריו של האדם, באופן שאין כח באיבריו לקום ממטתו לעמוד לתורה ולתפלה וכן בשאר המצוות, אז איבריו כאילו מתים, אבל יעשה אותם האדם ויגבור כארי על ידי דביקותו בה' אלקים חיים ואז "וחי בהם". ומוסיף **החידושי הרי"ם:** אולם אני אומר הפירוש עמוק מזה, היינו שישאב חיותו מהמצוה, שיתבונן אשר כל בריאתו היה רק להרבות כבוד שמים, וישתוקק לקשר את כל חיותו בהמצוה, כפי שאומרים כי הם חיינו. ולכן מברכים ברכת אלוקי נשמה המחזיר נשמות לפגרים מתים תיכף אחרי ברכת התורה להראות כי כל החיות רק מן התורה.

"כי קדוש אני ה' אלקיכם, איש אמו וגו' אני ה' וגו' אל תפנו וגו' אני ה'" (יט ב-ד). בעת שנסע הרה"ק **החידושי הרי"ם** זי"ע לסדיגורא **להרה"ק מרוזין** זי"ע, עבר בעיר למברג, ושם רצו להכנס אליו כמה משכילים, ואמר להכניסם שיכול להיות שיהיה להם תועלת מזה. והקשה להם למה נאמר כאן ג' פעמים "אני ה' אלקיכם", ופירש להם, כי בפעם הא' מדבר לצדיקים שהם במדרגה של קדש עצמן במותר לך, בפעם הב' מדבר לאנשים הפשוטים, ומדבר על מצות מעשיות כמו שבת וכיבוד אב ואם, ואחר כך פונה למשכילים שכבר אינם מקיימים המצוות, ואומר אל תשתמדו כי אני ה', כל זמן שנשאר מעט יהדות אפשר עדיין לחזור בתשובה. (פאר ישראל, ח"א עמ' תב)

אלי בא החלק של הקב"ה
"איש אמו ואביו תיראו" (יט ג). כאשר נסע הגה"ק בנו של בעל החמדת שלמה

זי"ע בפעם הראשונה **לקאצק**, רצה אביו הגאון **בעל החמדת שלמה** זי"ע לגזור עליו בתורת כיבוד אב שיעזוב את קאצק, אמר הרה"ק **אדמו"ר מקאצק** זי"ע שיכתוב לאבין הגאון זי"ע: אמרו חז"ל שלשה שותפים באדם 'הקב"ה אביו ואמו', ואלי בא החלק של 'הקב"ה', וע"ז אין אתה רשאי לגזור. (מגדולי התורה והחסידות)

רוח הקודש היא מדרגה קלה לעומת מדת אהבת ישראל כשה' רבינו הקדוש האלקי הסבא קדישא **מווארקי** זצללה"ה ברוזין אצל הרה"ק איש אלקים הרבי ר' **ישראל'צשי** זצללה"ה, וכשבא חזרה שאל אותו הגאון הקדוש תלמידו מרן הרב ר' **שרגא פייבל** זצללה"ה מגריצא מה ראה שמה, והשיב לו שראה רוח הקודש, שה' קשה לו הרבה קשיות וכשבא אצלו סיפר לו מעשה אחת ונעשה אצלו מתורץ הכל. ונענע בראשו הגאון **ק מוהרש"פ** כאילו אין זה דבר גדול אצלו, וכאשר ראה זאת **רבינו הק' מווארקי** אמר לו ראיתי אצלו אהבת ישראל, ונחה דעתו, ובעת הזאת ה' גם בנו הוא **אדמו"ר הקדוש מאלכסנדר** זצללה"ה הנ"ל שמה ושאל לאביו הק' מה זה, והשיב לו: "רוה"ק אינו דבר גדול, הוא הרגשה דקה וזכה ואיש זך מרגיש, אבל אהבת ישראל אין לו שיעור", ע"כ. (עשר זכיות עמ' לו)

אכילה לפני התפילה

"לא תאכלו על הדם" (יט כו). בגמ' (ברכות י:) ילפינן מכאן שאסור לאכול ולשתות קודם התפלה. פעם נכח הרה"ק **החידושי הרי"ם** זי"ע אצל אסיפת רבנים, והגישו פירות לכיבוד, ברם החידושי הרי"ם עמד עדיין לפני התפילה כך שלא היה אפשר לו לטעום מהפירות, ומאידך, לא רצה להגיד שהנו עומד לפי התפלה. מה עשה, ברוב חריפותו החל לפלפל בדיני קדימה בברכות, עד שהציג שאלה וספק על מה לברך ראשון, והרבנים הנוכחים לא ידעו כדת מה לעשות, ותלו עיניהם בהחידושי הרי"ם שיורה להם ההלכה בנידון זה. אז אמר החידושי הרי"ם שההכרח יאלצהו לילך ולעיין בנידון, ואח"כ יהיה ביכולתו להשיב תשובה הנכונה. ניצל החידושי

הרי"ם את ההזדמנות, יצא והתפלל שחרית, וכשחזר סתר לפניו את כל הפלפול, והראה לפניו שאין כאן שום שאלה... (ימות עולם עמ' קנט)

"לא תאכלו על הדם". אחד מזקני החסידים אחר פטירתו של הצדיק שהיה רגיל לנסוע אליו, היה נבון בדעתו למי לנסוע עכשיו ואת מי יקבל עליו לרבי. ואירע שהיה אצל קרובתו של הרה"ק רבינו **אדמוה"ז מאלכסנדר** זי"ע בהיותו עוד רב בטארשטין, אמרה לו קרובתו, היום צריך לבוא לכאן בן אחי הרב מטורטשין ואם תראה אותו יספיק לך ולא תצטרך עוד לחפש לך רבי. ויהי הדבר כשחוק בעיניו כי הרבי היה אז צעיר לימים ועדיין לא היה רבי כלל. כשבא כ"ק אדמוה"ז זי"ע נתן לו שלום והרבי עמד להתפלל תפלת שחרית והאריך בתפלתו עד נטות היום. החסיד עמד כל הזמן והקשיב לתפילתו, ולבו נשבר בקרבו מחמת גודל קדושת הדיבורים היוצאים מן הלב. לאחר התפלה פנה החסיד אל הרבי ושאלו: הלא מצות 'ונשמרתם מאוד לנפשותיכם' היא ג"כ מצוה הכתובה בתורה, ולמה מאריך הרבי כ"כ בתפילתו ואינו יכול לטעום מאומה, והרי זה מזיק לגופו? השיבו הרבי: ממה נפשך, אם הקב"ה עוזר שהתפילה יהי' כראוי, מי זה צריך לאכול, ואם ח"ו לא, מי זה יכול לאכול?... נתרגש האיש מהדברים ונתדבק ברבינו בכל נפשו. (כתבי חסידים)

אצל הרה"ק רבי זאב וואלף **מסטריקוב** זצ"ל הזדמן אורח, לכבודו של האורח הזדרז הרבי וקיצר בתפלתו. כששאלוהו על כך, נימק את עצמו ואמר: האיסור לאכול קודם התפלה סמכו רז"ל (ברכות י, ב) על הפסוק: 'לא תאכלו על הדם', קודם שתתפללו על דמכם. והנה באיסור דם מצינו שהחכמים הקילו בשיעור מליחתו לכבוד אורחים (ראה יורה דעה סימן סט סעיף ו, וב'פרי מגדים' שם שפתי דעה ס"ק כה). ודיו לבא מן הדין להיות כנידון, אם הקילו בדם לכבוד האורחים, מן הראוי להקל בתפילה לכבודם. (זכותא דאברהם)

"לא תגנובו" (יט יא). פעם הגיע לפילץ אדם מפורסם לשבות את שבתו במקום. לפנות ערב חזר מבית המרחץ במרכבה מרווחת, וכבר עמדו יהודי העירה והדליקו נרות השבת. יצא הרה"ק רבי פינטשא רבה של פילץ את ביתו, והבחין במרכבה ובנוסעיה, רץ לעברם וצעק: שבת, שבת, רדו מהמרכבה, יש לכם ב"ה רגליים, תלכו. כאן לא תחללו את השבת. נעלב האיש המפורסם. נכנסו מקורבי הרב לביתו, ובקשוהו כי יבקר אצל האיש, שידידים רבים לו בעירה, ויחשב הביקור כפיוס, וימנע מחלוקת. ענה להם: איסור גניבה כתוב בתורה בלשון כבוד "לא תגנובו". יש אדם נכבד שהסתבך, וברגע של חולשה נכשל בגניבה. מרחמים עליו, שומרים על כבודו ואומרים לו בדרך ארץ: "לא תגנובו". אבל על מחלל שבת, לא נאמר 'לא תחללו את השבת', בלשון כבוד, על יצר הנסיעה במרכבה אפשר להתגבר, ואין לרחם על כגון דא... ("בית קוצק", עמוד רנד)

בהגדש"פ **קדושת ליל הסדר** (להרב טויסיג): בהגדה ש"פ **בית ישראל** לק"ז האדמו"ר ממט"ד, כתב מה העבודה הזאת לכם, יש מפרשים כי הרשע בקוצר השגתו והתדבקותו בעניני עוה"ז אינו מבין וכי איך אפשר לעבוד את ה' בעבודה מעין זו של לילי פסחים באכילת מצות ושתיית יין ובהסיבה. מן הענין להביא ע"כ סיפורן של צדיקים הגה"ק האדמו"ר **ר' מנחם מנדל מוויזניץ** זי"ע **הצמח צדיק**, היה רגיל לנסוע לק"ק קאלאמיי והיה הולך לבקר את הגה"ק **ר' הלל** ליכטנשטיין (יומ"ד י' אייר) זי"ע. **ור' הלל** היה מחזיר לו ביקור. פעם אחת ביקר **ר' הלל** אצל האדמו"ר מצאו כשהוא יושב עם חסידיו בסעודת ראש חודש, כיבד האדמו"ר את **ר' הלל** ואמר **קאלאמיי** **רב** וואשט אייך (תטלו ידים), ענהו **ר' הלל** איך דאנקע, איך האב שוין געמיטאגט (אני מודה לכם כבר סעודתי ארוחת צהרים). ישב **ר' הלל** ליד האדמו"ר והתבונן בחסידים הנדחפים אל השולחן לשמוע דברי תורה ולחטוף שירים. אמר לו **ר' הלל** לאדמו"ר הנה רואה אני את החסידים שהם כל כך אדוקים ודבוקים

בכבוד תורתו ומתאווים לשמוע דבר ה' מפיו והיה מן הראוי לכ"ת לקיים מה שנאמר בתורה "הוכיח תוכיח את עמיתך", כי בודאי היו מקבלים תוכחה היוצאת מפה קדשו, ענהו האדמו"ר הנה אדם הראשון היה יציר כפיו של הקב"ה ומאוד גדלה קדושתו והמלאכים היו משמשים לפניו התקנא בו הס"מ ועשה מה שעשה וקלקל את העולם. עמד נח הצדיק ורצה לתקן אבל גם בו התקנא הס"מ "ויחל נח" עשה עצמו חולין (רש"י), בא אברהם אבינו והתחיל ללכת בדרך חדשה שלא יבין השטן, הכניס אורחים ערבים ונתן להם לאכול ולשתות, כי אכילה ושתייה מסטרא דיליה אבל בסופו של דבר הרגיש הס"מ שיוצאים בעלי תשובה מביתו של אברהם, מה עשה העמיד כנגדו מכניסי אורחים אחרים ענר אשכול וממרא וגם לוט ושם אפשר היה לאכול ולשתות בלי ברכה ולא היו מטיפים לאורחים מוסר כאברהם אבינו, כי לא יחפוץ אויל בתבונה והיה מן הצורך להתחכם נגד הס"מ ולחפש דרכים אחרות ושיטות חדשות כיצד להשפיע על העם שילכו בדרך התורה. וכך היו עושים הצדיקים בכל דור ודור שלא יבין הס"מ. וכשהרגיש בדבר היו צריכים לשנות את הדרך עד שנבנה בית המקדש ונכנסו כהנים לעבודתם ולוים לשירם ולזמרם. ונפש כי תחטא והביאה קרבן היה הכהן הגדול מסתכל ברוח קדשו וכשהרגיש שעדיין לא חזר החוטא בתשובה הראויה, היה רומז ללוים והם התחילו לשיר ניגונים המעוררים את הלב לתשובה ורק אחרי כן הקריב את החטא וכהנים אוכלים ובעלים מתכפרים והלך משם נקי כתינוק בן יומו בלי חטא. התקנא הס"מ גם בזה ועשה מה שעשה והחריב את בית המקדש. בא רבינו **הבעל שם טוב** וסלל דרך חדשה ומחודשת, הרבי יושב עם חסידיו ואוכלים ושותים ואינו מוכיחם ואינו מייסרם, אבל הצדיק אוכל בקדושה ובטהרה עד שהשולחן ממלא מקום המזבח והאכילה באה במקום הקרבן והולכים מן השולחן נקיים מכל חטא ועון כתינוק בן יומו. ויהי כאשר כלה **האדמו"ר מוויזניץ** לדבר עמד **ר' הלל** וקרא זוי, גיי איך מיך אויך וואשך (אם כן אני הולך ליטול ידים לסעודה).

פסח שני

פסח שני ניתן להם מחמת ההתמרמרות ושבירת הלב שהיה להם מפני זה שלא יכלו לעשות הפסח, כמו שכתוב 'למה נגרע וגו', ועי"ז ניתן להם פסח שני. נמצא כי הפסח שני תלוי בהתמרמרות ושבירת הלב על שלא יכלו לעשות הפסח, ולכן לא כתיב בשלחן ערוך שהוא יום טוב, כי זה תלוי בכל אחד ואחד אם יש לו התמרמרות מזה, וכל כמה שיש לו התמרמרות ושבירת הלב מזה, כך יש לו גודל היום טוב אצלו. (אמרות קודש אמשינאוו עמ' מד)

מחמת הבושה זכו ליו"ט בפני עצמו

אמר אא"ז (רבי יחזקאל מקאזמיר) זצוק"ל על הנאמר בפסח שני 'או בדרך רחוקה לכם ועשה פסח לה', ופירש רש"י בדרך רחוקה שהיה חוץ לאסקופת העזרה כל זמן שחיטה, והוא תימה, כיון שעמד אצל העזרה אמאי לא נכנס? אלא מחמת ענותנותו ושפלותו בעיני עצמו אמר, מי אנכי לגשת אל הקודש לכנוס בתוך קדושי עליון, וכשרצה לכנוס נסוג אחור מחמת בושה, וכן היה כשנכנס כת ראשונה וכת שניה וכת שלישית, בכל פעם שרצה לכנוס נסוג אחור מחמת בושה ולא יכול לכנוס, כיון שראה הקב"ה כן, אמר, אם כן אעשה לך יום טוב בפני עצמו עכ"ל. (דברי ישראל פר' ויקרא)

בסידור יעב"ץ כתב. גילו לי מהשמים טעם שנקבע "פסח שני" ליום זה (שהרי כדי להיטהר היה די בשבועיים), לפי שבשנה הראשונה לצאתם ממצרים אכלו מהמצות עד ליל ט"ו באייר, ומכאן שהקדושה היא נמשכת עד לילה זה, לכן "מצה וחמץ עמו בבית" כפי שהיה אז.

קרנן ה' במועדו. שמביא בשם ה'חידושי הרי"ם זי"ע א, שהקשה, מה היתה טענתם הרי אמרו בפיהם אנחנו טמאים? אלא שהיה צר להם מאוד שיחסרו מצוה קדושה כזו, ומרוב כאב צעקו 'למה נגרע'. ועל ידי גודל התלהבות תשוקתם למצוה, נפתח להם פתח חדש, שיתמשך אור קדושת הפסח שלשים יום, ויוכלו לעשות אז את הפסח. ולכן בפרשת נחלות בבקשת בנות צלפחד כתוב 'כך פרשה זו כתובה לפני במרום'. אך כאן נתחדשה להם מצוה חדשה על ידי תשוקתם. ומסיים **ה'שפתי צדיק**: וזה לימוד לכל אחד, אף שיש לו מניעות, יצעק להקב"ה ובודאי יושיע לו לפי רוב תשוקתו לקיים מצות השי"ת.

מרע"ה הניח מידתו פאר יענעם

עוד בפסוק 'עמדו ואשמעה מה יצוה ד' לכם' (במדבר ט"ח) **ופירש"י** אשרי ילוד אשה שכך מובטח וגו', ולכא' צ"ב הא כתיב 'האיש משה עניו מאד מכל אדם אשר על פני האדמה', וא"כ איך אמר עמדו ואשמעה שבטח שהקב"ה ידבר אליו? ות' הרה"ק **רבי מנחם מאמשינאוו** זי"ע דאמרינן בגמ' (סוטה כ"א:) אשה טובעת בנהר והוא אינו מצילה הרי זה חסיד שוטה שצריך לוותר על מידתו כדי להציל חברו, וכאן ראה משרע"ה לבם הנשבר של ישראל באמרם למה נגרע, הניח משרע"ה את מידתו בשביל ישראל ואמר 'עמדו ואשמעה' ווען ס'קומט צו טוהן א טובה פאר יענעם דארף מען זיך אינגאנצען אוועקלייגען. (אמרי קודש אמשינאוו עמ' סט)

אמירת תחנון ביום זה

עוד אמר הרה"ק **רבי מנחם מאמשינאוו** זי"ע על שהעולם נוהגים שלא לומר תחנון בפסח שני ולא כתוב בשלחן ערוך, כי

ידועים דברי הזה"ק על יום פסח שני, (רעיא מהימנא ח"ג קנב): **'כרוזא כריז כל מאן דלא יכיל למחמי מטרוניתא ייתי ויחמי עד דלא ינעלון תרעי אימתי כרוז אכריז, בארבעה עשר לירחא תניינא דהא מתמן עד שבעה יומין תרעין פתיחין מכאן ולהלאה ינעלון תרעי** [כל מי שרוצה לבוא וליראות את פני האדון ה', יכול לבוא באלו הימים ולהיכנס טרם ינעלו את השערים, כרוז זה יוצא ביום י"ד אייר פסח שני, שמאז השערים -פתוחים למשך שבעה ימים, ולאחר מכן ינעלו אלו השערים], ע"כ.

הנה מצינו בחומש הפקודים (במדבר ט) "ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשות הפסח ביום ההוא, ויקרבו אל משה ואהרן ויאמרו אליהם למה נגרע לבלתי הקריב וגו' במועדו, ויאמר להם משה עמדו ואשמעה מה יצוה ה' לכם". והקשה הרה"ק **משינאוו** זי"ע (דברי יחזקאל החדש עמ' עב) הרי משה רבינו היה עניו מכל אדם אש על פני האדמה, ואיככה אמר בוודאות שתיכף ומיד יתגלה אליו השי"ת. אלא ביאורו, שמשה רבינו לא בזכות עצמו היה בטוח הוא שהקב"ה יעננו, אלא אחר שהכיר וידע בגודל מעלתו של הצועק שברצונו להתקרב אל ה', כי וודאי יעננו האלוקים, ולכן אמר להם בוודאות עמדו - ואשמעה מה יצווה ה'. כי הקב"ה יושב ומצפה לבני ישראל שישבו אליו בתשובה שלימה ואז יקבלם ויקרבם אליו, ככתוב **ב'תנא דבי אליהו'** (רבה פרק כב) 'אפילו הגדיל אדם מאה עבירות זו למעלה מזו ועשה תשובה הריני עמו ברחמים ואקבל את תשובתו. ואפילו עומד אדם ומחרף כלפי מעלה ויחזור ויעשה תשובה אתה הקב"ה מוחל לו על כולם:

וא' **בשפתי צדיק** (בהעלותך אות י"ג) זי"ע א, על הכתוב "ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם, ולא יכלו לעשות הפסח ביום ההוא וגו' למה נגרע לבלתי הקריב את

ל"ג בעומר - ח"י אייר

יומא דהילולא קדישא של התנא האלקי רבי שמעון ב"ר יוחאי הוא ימליץ טוב בעדנו אכ"ר

שיח בתפילה ובתחנונים, יורדת האבן מהלב ומתגלגלת החוצה, לכן יש כאן כל כך הרבה אבנים בדרך העולה לציונו הקדוש"...

• • • • •

הילולת הרשב"י והרמ"א

אמר בעל "אהבת ישראל" מיז'ניץ זיע"א (ל"ג בעומר תרצ"ו מועדים, ח"א, ע' קס"ז) [ועיי"ש שזה המאמר האחרון שאמר הס"ק זי"ע לפני הסתלקותו]. היום הוא הילולא של שני מאורות הגדולים בעל הזוה"ק ובעל רמ"א זכותם יגן עלינו, אור נסתר ואור נגלה, מעשה מרכבה והוויות דאביי ורבא, וחלילה לחשוב בפשטות אשר הוויות דאביי ורבא הם דבר קטן (עיי' ברמב"ם ספ"ד מהלכות יסודי התורה ובכ"מ שם) רק נדע נאמנה אשר גם מתורת הרמ"א ז"ל היוצא מהוויות דאביי ורבא יכול מי שעניי שכל לו להשיג תורת הזוהר מעשה מרכבה. וזה אפשר לפרש בדברי רש"י ז"ל ריש פרשת אמור, אמור ואמרת להזהיר גדולים על הקטנים שידע אשר אור הזוהר שהוא דבר גדול מעשה מרכבה מזהיר בדבר קטן הוויות דאביי ורבא מקור תורת הרמ"א, כי שניהם כאחד טובים מאורות בנגלה ובנסתר, כמרומו בר"ת ז"ה ר"מ"א אתון ר"ז הרומו על רזין דרזין שיכולין להשיג משניהם גם יחד. (אוצריתיהם של צדיקים, הרב פרלוב, מועדים)

• • • • •

כה מסופר על הרה"ק השר שלום מבעלזא זצ"ל כששח פעם על אודות ל"ג בעומר שהוא יום גדול. העיר בנו רבי זונדל: אני יודע. אמר לו אביו: נו (היינו, שיאמר מה שיודע). נענה ואמר רבי זונדל: הוא כמו יום כיפור. אמר לו אביו: "האסט צו געטראפן" - יפה כיוונת. (י"ג אורות ח"ב עמ' רנ).

• • • • •

חסידים מספרים, על הרה"ק רבי אברהם מקאליסק זצ"ל, שבשעת טבילתו בצפרא

שמעון יבדקו בראשונה בבית המדרש. ועוד איך יתכן להסתתר שם בזמן שהתלמידים וכל הציבור רואים אותו? אלא הביאור בזה הוא שרבי שמעון בן יוחאי בשעת הגזירה ברח לחדרי תורה והטמין עצמו בתלמודו...

כיוצא בזה שמעתי מאדמו"ר שליט"א (כ"ק האדמו"ר ה'לב שמחה' זצ"ל) שאמר בשם כ"ק אאז"ל (הרה"ק ה'אמרי אמת' זי"ע) בענין נסיעה למירון בל"ג בעומר, שרבי שמעון נמצא בגמרא, והוא כדברינו שרבי שמעון בן יוחאי הטמין עצמו בתורה והניח בה את כוחותיו לדורות.

• • • • •

רשב"י הוא רבי שמח

ביטויים נפלאים נשמעו מפי קודשו של כ"ק מרן אדמו"ר הרי"צ מליובאוויטש זי"ע, בעת ביקורו הידוע בארץ ישראל בשנת תרפ"ט, כאשר ביום שני, ו' במנחם אב, עלה להתפלל בציון הרשב"י שבמירון. כמה שנים לאחר אותו ביקור, הזכיר הרבי הרי"צ ביקורו זה, יחד עם האווירה ששררה מסביב, ואמר: "כשזכיתי להיות בארצנו הקדושה תובב"א, והייתי - כפי הביטוי היהודי החסידי שבארץ ישראל אצל הרשב"י ואצל בעלי ה'אידרא קדישא' שמעתי אומרים: מירון הוא אוהל שמח: כשבאים למירון הופכים להיות חזקים יותר". הרי"צ אמר גם כי שמע במירון את הביטוי: "רשב"י הוא רבי שמח, כל מה שיהודים מחסירים בקיום התורה והמצוות לוקח רשב"י על שכמו".

כן מסופר כאשר שהה פעם מרן הרה"ק בעל ה'מקור ברוך' זי"ע מסערת ויז'ניץ במירון בחודשי הקיץ למנוחה, עלה יום אחד לציון הקדוש, והדרך העולה הייתה בשעתו זרועה באבנים וסלעים לרוב. פנה הרבי למלווהו באומרו: "רואה הנך את כל האבנים האלו, יהודים שבורים ורצוצים מגיעים לכאן, כאשר לכל אחד ישנה אבן הרובצת על לבו, אולם כאשר באים אל התנא האלוהי רשב"י, ושופכים על ציונו

ליקוטים נפלאים - בקדושת היום

הילולא דרשב"י

בספה"ק יערות דבש (ח"ב דרוש יא) נדרש לכך, וזה לשונו: יום ל"ג בעומר הוא הילולא דרשב"י כי מת אז, והיה למעלה הילולא בבחי' 'הנערה באה אל המלך'. וראוי לכל איש הירא וחרד לשום אל לבו יום ההוא לשוב בתשובה, כי זכות רשב"י מסייעת להבא לטהר, ולא לבלות זמן בעו"ה בהבלי עולם, אשר הוא לצדיק לצער.

• • • • •

אמר הרה"ק רבי ברוך מקאסוב זי"ע, למה נקרא ל"ג בעומר הילולא דר' שמעון בן יוחאי ולא בשארי צדיקים כן. יען כי רשב"י אין הלכה כמותו, כנודע מהכללים שנתנו הפוסקים, מובא דבריהם בספר כנסת הגדולה, כי בכ"מ שמחולקים המקובלים עם בעלי הגמרא אין הלכה כהמקובלים [וכמ"ש הרדב"ז בתשובותיו ח"א סי' מ"ט וסי' פ"י עיי"ש], אולם בעולם העליון הלכה כהמקובלים, והוא רשב"י וסייעתו, וא"כ עיקר קבלת התורה שלו היתה ביום הסתלקות. ולזאת נקראת הילולא דרשב"י, ודפח"ח. (אוצריתיהם של צדיקים, הרב פרלוב, מועדים)

• • • • •

רבי שמעון בן יוחאי הטמין עצמו בתורה והניח בה את כוחותיו לדורות

דרש כ"ק האדמו"ר ה'פני מנחם' מגור זצ"ל (אוצר דרשות ומאמרים ח"ב עמוד רח): איתא בגמרא (שבת לג, ב) כשנחבא רבי שמעון בן יוחאי מחמת גזירת המלכות, אזל הוא ובריה טשו בי מדרשא. וכתב המהר"ל (חידושי אגדות שם), שהיה מטמין עצמו, ואם הוא כפשוטו, שנטמן בבית המדרש, קשה להבין שהרי כשיחפשו אחרי רבי

ל"ג בעומר - ח"י אייר

בכל יום תיבת אד"ם בעת הספירה [היינו להמשיך האל"ף לד"ם, ויהיה עולה מ"ה - עיין בסידור האר"י הנקרא קול יעקב, כוונת הספירה דף קצ"ח], הרי ביום ל"ג בעומר נשלמו הכוונה של ל"ג פעמים אדם, ותיבת מתנה עולה י"א פעמים אדם, הרי ג' פעמים מתנה הוא ל"ג פעמים אדם, ויען כי הילולא דרשב"י הוא בל"ג לעומר ע"כ אמר הוא מימרא זו של ג' מתנות בראשונה בש"ס לרמז על יום הילולא שלו, עכ"ד. [בספר מעט מים (דף א:)] מביא על המימרא הנ"ל בזה הלשון: ע"ז אמר אדמו"ר הגאון הקדוש מהר"ש הלוי זצוקלה"ה דברים מופלאים למה זה המימרא ראשונה בש"ס במימרות רשב"י ואין שכלי משיג דבריו הנוראים. (אוצרתיים של צדיקים)

• • • • •

יכול לומר, שמרוב פחד שאחזני בשעתא, דא איני יכול לשכוח את המעמד ההוא, אמרתי פעם לרבי שמואל אהרן וועבר ז"ל שהיה מחסידיו של רבי דוד זצ"ל אף שמעודי לא ראיתי את רבי דוד בעת תפלה נעילה ביוה"כ, אך כמדומני שמראהו בעת ההדלקה היה כמו בתפילת נעילה ביוה"כ, נענה אלי: "דו האסט גוט מכון געווען".

• • • • •

רמז מופלא לל"ג בעומר

תניא רבי שמעון בן יוחאי אומר שלש מתנות טובות נתן הקב"ה לישראל וכו' (ברכות ה'). שמעתי דבר יקר בשם הגה"צ מוהר"ר שלום מקאמינקא ז"ל. כי מימרא ראשונה בש"ס אשר אמר רשב"י הוא שלש מתנות טובות נתן הקב"ה לישראל, ואמר הוא ז"ל כי במימרא זו רומז כוונת ל"ג בעומר, כי צריך לכון בימי הספירה

דל"ג בעומר, אמר בלהט אש קודש: "הרינו מקבל עלי קדושת היום". (הילולא דרשב"י)

• • • • •

סיפר הגה"ח רבי שמעון קסטלניץ ז"ל (מזקנים אתבונן ח"ב דף תקכ"ט אות ג'): צורת והדרת פניו של הרה"ק רבי דוד'ל בידערמאן (מלעלוב ירושלים) זצ"ל הי' חידוש לעצמו, כל מי שראה אותו הבחין מיד שעומד לפניו יהודי משכמו ולמעלה, יהודי ששורה עליו השכינה, פניו היו מאירים ומזהירים באופן מיוחד, עין רואה לא שבעה מלהתענג מלהביט עליו. פעם ראיתי בל"ג בעומר במירון, המראה כפי שראיתי אז לא ראיתי מעולם, ראיתי אותו עומד ליד מקום ההדלקה בדביקות עצומה מתוך פחד ומורא, לבוש בגדי שיראין כביום הכיפורים בקאפטן לבן חבוש בשטריימל, פניו זהרו והיה כל כולו סוער ורוגש, לא אוכל לבטא בשפתי מה שהרגשתי אז, אבל זאת אני

עולו ואתפנשו להילולא דבר יוחאי אשרינו מה טוב חלקנו בהילולא דבר יוחאי

יומא דהילולא

אתרוג על יום טוב, יהודי אחד בווארשא השיג אתרוג יפה ומהודר מאד, וזה האיש היה אשכנזי מודרני. בווארשא היה גר חסיד של הרה"ק מאגלאניצע רבי יאסל הגדול, הוא ביקש מאותו אשכנזי שיתן את האתרוג לרבי, ולא הסכים. מה עשה רבי יאסל, הפציר מאד באותו אדם שיתן האתרוג ולא הסכים בשום פנים ואופן. לאחר מכן נזכר רבי יאסל שזה האיש לא זכה עדיין לזש"ק, אמר האיש שאם יבטיח הרבי שבזאת השנה יהיה לי בן

של רבי אלעזר בן הרה"ק בעל הנועם אלימלך זי"ע.

מברך בשם ומלכות על האתרוג בבטחון גמור שיפעל ישועה ויהיה לו בן זכר

מסופר בספר תולדות הנפלאות אות פ"א [העיד רבי אליעזר דוד פרידמן שליט"א] בשם רבי שימעל'א זעליכאווער מחסידי קאזניץ, שאמר שאע"פ שיש הרבה חוברות סיפורי מעשיות, אך בזה הקונטרס יש עדים על כל מעשה ומעשה [שפעם אחת בערב סוכות לא היה להרה"ק ממאגלאניצע

ט"ו אייר (ה'תר"ט)

יומא דהילולא קדישא

של הרה"ק רבי חיים מאיר יחיאל
ממוגלינצא זיע"א בן הרה"ק
רבי אביעזרי זליג זיע"א

אמו היתה בת המגיד מקאזניץ זי"ע, והיה מאד מקורב לזקנו המגיד זי"ע. היה חתנו

ובהדגשה בתיבות 'ועל ירושלים', משא"כ בנוסח קרעטשניף שאין הדגשה וסלסול על תיבות אלו ומקנא בזאת נוסח העולם.

בסוף ימיו הפסיק לומר תורה שכיוון שאינו משפיע סימן שאין יוצאים הדברים מליבו בערך כשנתיים לפני פטירת מו"ר האדמו"ר מקרעטשניף זי"ע שמעתי (הרב מורגנטרן שליט"א) שפסק הוא מאמירת תורה בסעודה ג', ונימוקו עימו היות שרואה שהדברים לא משפיעים, והלא דברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב, ואם אין משפיע סימן שאין יוצאים הדברים מליבו ולכן אין אומר תורה. ושלחתי לו אז מכתב, שתוכן המכתב היה שנבהלנו לשמוע שפסק מאמירת התורה ותולה הסיבה משום שאין השומעים מבינים חשיבות הדברים ואין מתעוררים מהם כראוי, אך בכ"ז אנחנו מבקשים שימשיך להשפיע ביתר שאת, כמו שסמכו הרה"ק מבעלזא זי"ע להשפיע כנ"ל, וודאי שסו"ס יעשו השומעים תשובה ויתעוררו מדבריו כראוי וכו'. וציינו לו עוד את המשנה ביומא על הכהן גדול ש'ביקש להתנמנם ופרחי כהונה מכים לפניו באצבע צרידה', ופירשו צדיקים ע"ז שצדיק הדור שבבחי' כה"ג רוצה להתנמנם בעליות גבוהות לעולמות העליונים ולהפסיק להשפיע לתלמידים, ופרחי הכהונה שהם תלמידי הכ"ג מעוררים אותו שלא יעזוב אותם [ואמנם שמעתי שהועיל המכתב הזה וחזר לומר שוב התורה כדרכו עוד שנה שלימה].

.....

מסר נפשו להקדים רגל הימנית לפני השמאלית אף בשעות מסעות הקשות ביותר בשואה כשהיה בשואה והרשעים הארורים ימ"ש גזרו על כולם ללכת למשך זמן רב (הנקרא 'מצעד המוות'), וכל מי שהיה מפסיק מללכת היה הורגים אותו מיד (או שנפל מעצמו למיתה מרוב חלישות כח), והיו כולם צריכים ללכת ביחד שוה בשוה כמו מצעד, והיה הדרך להקדים רגל שמאל על ימין. והוא זצ"ל ביחד עם דודו הרה"ק רבי דוד משה זי"ע מסרו נפשם על ענין זה שלא לשנות מדרך בני ישראל והקדים גם אז [דכך הוא דרכו של בני ישראל תמיד להגביר ימין על שמאל, וכמו החתן היוצא לחופתו, וכמו כן מנהג ישראל הוא לומר על כל צעד ושעל 'סאל גיין

תשובה, אך למחר, בעתה, יפדה אותנו בין עושים תשובה בין אין עושים תשובה. וצריך להתעורר שלא יהיה למחר, אלא היום, כי יש מחר לאחר זמן, והיום אם בקולו תשמעו, יבא משיח במהרה, אכ"י"ר.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן!

ט"ז אייר (ה'תשס"ו) יומא דהילולא קדישא של הרה"ק רבי צבי הירש זי"ע בן הרה"ק רבי ניסן חיים מקרעטשניף זי"ע

רוה"ק של הרה"ק מבעלזא שעתיד להיות רבי בחיפה בשנים הראשונות אחרי המלחמה התגורר מורי ורבי האדמו"ר מקרעטשניף זי"ע בעודו אברך בירושלים. פעם בעת שישב בשולחנו של הרה"ק מבעלזא זי"ע בסעודה שלישית הפטיר לפניו לפתע הרה"ק מבעלזא זי"ע - 'אני שומע שעומדים לפתוח בית מדרש חסידי בחיפה ומבקשים ממך להיות להם לרבי...' והתפלא על הדברים שמעולם לא שמעם, ושמרם בליבו. וכעבור ימים אחדים התקבלה אכן פנייה מאת קבוצת יהודים חסידיים בעיר חיפה שבמקורם היו שייכים לגזע נדבורנא-קרעטשניף והם מבקשים להקים לעצמם בית מדרש בעיר ולבקש את הרבי הצעיר שניצול מן השואה והיה חוטר מגזע הקודש לשמש להם כרבי וממשיך השושלת. ואכן נעתר לבקשתם וקבע משכנו בכפר עטא [הנמצא בגבולת חיפה] וכראיית הרה"ק מבעלזא זי"ע.

.....

הדבר היחיד שאמר ש'מקנא' בנוסח העולם ושמעתי מאחד מתלמידיו שפעם אמר שהפרט היחיד שהוא מקנא בנוסח התפילה של העולם, לעומת הנוסח המקובל בידו מזקניו הק' [שהיה מחזיק מנוסח זה עד מאד כמקובל בידם בשם הרה"ק ר"מ מנדבורנא זי"ע שכשיבא משיח צדקינו יראו שנוסח זה הוא המובחר ביותר, ואף משיח צדקינו עצמו יתפלל בנוסח זה], הוא שבסיום תפילת השכיבונו בליל שב"ק מסיימים העולם (והחזון) תיבות 'ועל ירושלים' בסלסול

זכר אתן לך את האתרוג לרבי שלך. החסיד הבטיח לו על כך, אם תתן אתרוג לרבי יהיה לך בן זכר. האיש הסכים ונתן לו האתרוג. רבי יאסל נסע למאגלאניצא עם האתרוג, הרבי שמח מאד על האתרוג המהודר הזה. וסיפר רבי יאסל לרבי שהבטיח לבעל האתרוג בן זכר, אם הרבי רוצה שיהיה האתרוג 'לכם' מוכרח לתת לאיש בן זכר. אם לא, האתרוג גזול. הרבי שתק ולא הגיב לדבריו, כשבא יום א' דסוכות בבוקר לקח הרבי את האתרוג, הסתכל עליו והניחו על השלחן, לאחר חצי שעה לקח אותו ושוב החזירו, ונכנס להתבודד בסוכה, וחזר ולקח האתרוג ובירך עליו. באותה שנה נולד לאיש הנ"ל בן זכר. והרה"ק וכו' הוא הגיד לי וסיפר לי את הבנים שנולדו מהאתרוג הנ"ל.

כשסיפרו המעשה לחידושי הרי"ם התפלא מאד איך היה יהודי שבירך ברכה בשם ומלכות על נטילת לולב על סמך הביטחון שבוודאי יהיה להאיש בן זכר. זוהי מדרגה נוראה מופלאה מאד:

.....

הקב"ה ידון את הפשוט שבישראל כאחד הצדיקים, שהרי הוא זוכר איזה נחש ושפיפון עומד לנו בדרכנו כתוב בספר אמונת ישראל [נכדו של הרה"ק ממאגלאניצא] מרגלא בפומיה דהרה"ק ממאגלאניצא, דן ידון עמו, הקב"ה שהוא דן את עולמו, ידן את הפשוט שבישראל, כאחד שבטי ישראל כמו צדיק הדור, יהי דן עלי נחש, שהקב"ה ידון את האדם ויזכור את היצר הרע הנחש שמפתה אותנו כל יום לעבירה, שפיפון עלי אורח, יצר הרע יותר מסוכן, והרי הקב"ה מתחרט על שברא את הנחש הזה, כמ"ש בגמ' (סוכה נב), ואשר הרעותי. הנושך עקבי סוס, שהוא יכול לנשוך בעקבי הסוס, אפי' צדיק שנקרא רוכב על הסוס, כמ"ש על האבה"ק שרצו אחרי ה' כסוסים בבצעי המים, וע"י הנשיכה אנו נופלים, ויפול רוכבו אחור. והרי אלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו, ולכן אנו ממתנים רק לישועתך קוית' ה'. וכך ידן הקב"ה כל יהודי פשוט כאחד שבטי ישראל.

.....

עוד אמר 'ושמתי פדות בין עמי ובין עמך', יבא זמן שהקב"ה יפדה את בניו, הן אם הם נראים כמו יהודים והן כשאר עמים, בין עמי ובין עמך, אך אז יהיה בבחינת 'למחר יהיה האות הזה', כי אם הגאולה היום הוא ע"י

מיטן רעכטן פיס'. ובכלל היה לו דרך חדשה ברקידה שלא כדרך כל העולם, ע"י קדימות רגל ימין על שמאל למרות שזה מפריע מאוד הרקידה, דכך היה דרכו בכל הנהגותיו להקדים בכל דבר הימין קודם לשמאל. (ממעיינות הים אמור תשפ"ג - מתוך שיחות הרב מורגנשטרן שליט"א)

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן!

י"ז אייר (ה'תקנ"ג)

יומא דהילולא קדישא

של בעל ה'נודע ביהודה'

הגה"ק רבי יחזקאל לנדא זיע"א

בן הגה"ק רבי יהודה סג"ל זיע"א

הרה"ח ר' איטשע פריילעך ע"ה, ראש הקהל באנטוורפן, שמוצאו היה מקראקא, סיפר, פעם נקלע זקינו, חמיו של חותנו, לרגל עסקיו לפראג, והתאכסן בבית אכסניה בעיר. לצורך עסקיו היה יוצא ובא ועובר דרך מספרה, וכיון שהיה שם מספר פעמים, כבר היה דורש בשלום הגוי בעל המספרה ועשה עמו היכרות. פעם אחת עמד שם הגוי בפתח, כשידי בתוך כיסיו, ואמר לו: "יודע הנך יהודי, הנני כבר בן מאה ושש עשרה שנה, והנך רואה שהנני בלא משקפים לעיני, השיניים הן שלי ואינן תותבות, כל הבית בן מספר הקומות שהנך רואה כאן שלי הוא, כל העובדים כאן במספרה הם תחת ניהולי, מעולם לא ביקרתי אצל רופא, ממון יש לי בשפע, וכך יש לי לחיות עוד ארבע שנים!".

השתומם ההוא ושאלו: "זה שהנך מאה ושש עשרה שנים, מאמין אנכי, וכן עושרך רואה אני בעיני, אך מהיכן לך שתחיה עוד ארבע שנים?" סיפר הנכרי כך: "בהיותי בן ארבע עשרה כבר התחלתי לעבוד במספרה, והיה רגיל ה'ראבינער לנדא' (ה"ה הנודע ביהודה זי"ע) להסתפר אצלי. תמיד היה מגיע עם איש אחד עמו [כפי הנפסק בהלכה (יורה דעה קנו, א ובש"ך שם) כשמסתפרים אצל נכרי], אולם פעם אחת היה שכנראה 'לא ישן בלילה' [לפי השגות הנכרי] ובאמצע התספורת נרדם על הכסא למשך דקות

ספורות. לפתע נתעורר הראבינער ושם ידיו על ראשו בזעקה 'אוי הכיפה'... אמרתי לו: "הער ראבינער, יודע אני כבר שהנכם מקפידים על כך, ולכן ברגע שנרדם מיד הנחתי הכיפה על ראשו, שלא ישב בגילוי ראש". נענה אליו **הנודע ביהודה** ואמר לו: שיהיה לך 'גוטע געזונטע' מאה ועשרים שנה... וסיים הספר הגוי: כיון שכבר עברו מאה ושש עשרה שנה מובטחני שאחיה עוד ארבע שנים...

• • • • •

סיפר הרה"צ האדמו"ר רבי יעקב מטשאקאווא זצ"ל, שזקה"ק מרן הדברי חיים מצאנז זי"ע היה מספר מופתים מהגאון בעל הנודע ביהודה זי"ע. ואחד מהם, שפעם באה אל הנודע ביהודה שאלה מאחד הקצבים בעיר, וכשהתבונן ועיין בה הטריף אותה. הקצב שנגרם לו מכך הפסד מרובה, עלה לביתו של הנודע ביהודה עם סכין גדולה בחיקו, סגר הדלת אחריו ואמר: אם תכשירו השאלה מוטב, ואם לאו אני שוחט אתכם בסכין שבידי... והוציא הסכין מחיקו. מיד אחז הנודע ביהודה בדש חולצתו, קרע זאת נגד לבו וצעק כנגד הקצב: "שחוט!" וצעק שמע ישראל וכו'. אותו קצב, מרוב אימה ופחד, ברח משם כל עוד נשמתו בו...

"עוד סיפר: פעם ניהל **הנודע ביהודה** ויכוח עם אחד משרי הממלכה שהיה מגזע יהודי, בענין תחיית המתים, שההוא פקפק בכך. הביא לו הנודע ביהודה ראיות מהגמרא, אולם הדברים לא נכנסו באזניו. לבסוף נענה הנודע ביהודה ואמר: 'תחיית המתים זהו רבותא?'... ונכנס עמו למטבח, שם היה מונח עוף שחוט וחתוך לחתיכות. לקח הנודע ביהודה את איבריו, הבני מעיים והריאה, והכניסם בפנים, קירב הרגליים והראש אל גוף התרנגול. והיה מרן הדברי חיים מספר כיצד עשה הנודע ביהודה בידו ואמר: הוטש הוטש... כמו שמראים לעוף שילך, והתחיל העוף ללכת! נענה אליו הנודע ביהודה ואמר לו: 'נו, תחיית המתים זהו רבותא? הא לך, שהעוף החתוך התחיל לילך אנה ואנה...'".

• • • • •

לא היתה באפשרותה של נשמת הבעש"ט לרדת לעולם עד שירדה גם נשמת הנודע ביהודה

אחד מנאמני בית רוז'ין שהיה נכדו של הנודע ביהודה הלך פעם לטייל עם רבו הרה"ק מרוז'ין זי"ע, ואמר לו הרה"ק מרוז'ין, הלא אתה הוא נכדו של הרב מפראג, דע לך שהאפטער רב סיפר לי ששמע מפי ר' מיכלי זלאטשבער כי בעת שהוחלט בשמים על ירידתה של נשמת הבעש"ט הקדוש היו הרבה מקטרגים ומתנגדים בשמים לכך בטענה שעל ידי דרכו של הבעש"ט תתקרב מאוד הגאולה, עד אשר התגברו מליצי היושר שנשמתו אמנם תרד, אבל יחד אתה תרד לעולם הזה עוד נשמה גבוהה וקדושה מאוד, וגם בעל נשמה זו יהיה גדול הדור והוא יתנגד לשיטות הבעש"ט ותלמידיו, נשמה זו היתה של הגאון ר' יחזקאל מפראג, בעל 'נודע ביהודה'. ולכן דע לך, שלא היתה באפשרותה של נשמת הבעש"ט לרדת לעולם הזה עד שלא ירדה גם נשמתו, ועל זה נאמר 'מגלגלין זכות על ידי זכאי'.

חשיבות רבה ועצומה החשיב מרנא הבעש"ט הק' **הנודע ביהודה** זי"ע, ואמר עליו כי בשמים פוסקים הלכה כמותו ובכל דבר הוא מכין לאמיתת ההלכה בתכלית. - (גיליון ממעינות ה"ם בה"ב תשפ"ג)

הנוב"י היה קרוב משפחה ע"י אשתו הרבנית לרבינו הבעש"ט והיא היתה מאמינה בבעש"ט (כדאי' בשבחי הבעש"ט), ופעם התאכסן הבעש"ט אצל הנוב"י, ואף שחלק עליו הנוב"י בשיטה כיבד אותו בכבוד גדול ושימש אותו והכניס לו כוס בעצמו, וגם לאחר שהבעש"ט שתה התה הוציא הנודע ביהודה בעצמו את הכוס הריק. ושאל אותו הבעש"ט על זה, דבשלמא מה שהביא אליו הכוס מובן, שרצה לכבדו; אבל למה גם הוציא את הכוס, דלכאורה אין בזה שום כבוד. וענה **הנודע ביהודה**: מצינו בעבודת יום כיפור, שהכהן הגדול נכנס לקדש הקדשים כדי להוציא את הכף, הרי לן דגם הוצאת הכף היא עבודה וה"ה בהכנסת אורחים, ונהנה הבעש"ט מתשובתו.

ובזמן זה בעת שבתו בבית **הנודע ביהודה** באה איזה אשה והביאה לו עוף שיבדוק לה הנוב"י את כשרותו, והבעש"ט זי"ע ישב שם ואמר: 'עס איז טאקע כשר מיר זעהען אויך עס איז כשר', ואכן הנוב"י

ב') ויסכרו מעינות תהום רבה שהיא טובה נהפך זה על תורת רבי שמעון בר יוחאי ע"ה שנסתם מעינות החכמה ולחכם יספיק הקיצור לכן כל מוצא ה' הוא טוב וחסד', עכל"ק:

• • • • •

סיפר הרה"ח ר' שמחה לעפקאוויטש, שכשנסע הרה"ק הדמשק אליעזר זצ"ל מעיר טעמעשוואר נתן לו לעצט געלט, ספה"ק דגל מחנה אפרים, ואמר לו אז בשם אביו הרה"ק האהבת ישראל זי"ע, בשם זקינו הרה"ק מרוז'ין זי"ע שלימוד בדגל מחנה אפרים מסוגל לבנים טובים [לערנען אין דגל איז מסוגל צו גוטע קינדער].

• • • • •

אי' בדגל מחנה אפרים (פר' בא ד"ה א"י החודש הזה) וכמו ששמעתי מאא"ז זללה"ה שספר הזוהר יש לו בכל יום פירוש אחר.

ובליקוטים כתב (ד"ה ישקנו), על דרך דאיתא, שלשון הזוהר הק' הוא מסוגל לנשמה אף שאינו מבין כלל מה שאומר, כמשל (פרדר"א, כה) הנכנס לחנות של בושם, אף על פי שלא לקח כלום, מכל מקום ריח טוב קלט עמו. כך הוא ממש בהולך למקום והיכל שהצדיק בו, אי אפשר שלא יקלט איזה ריח טוב מריחא דצדיק, אף שאינו מבין כלל מאמירת הצדיק...".

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן!

ל"ג בעומר ח"י אייר (ה'של"ג)

יומא דהילולא קדישא

דרבינו הרמ"א רבן ומאורן של ישראל

הגה"ק רבינו משה זי"ע א בן

הגה"ק רבי ישראל איסרליש זי"ע א

התגלות גדולה

יש התגלות גדולה בזה היום, וזה דיש בזה היום הילולא דרשב"י והרמ"א זצ"ל זי"ע, הגדול שבמקובלים והגדול שבפוסקים, כח נגלה וכח נסתר. ועוד כתב, ל"ג בעומר, בגימ' משה כשמו של רבינו הרמ"א [יכהן פאר]:

הזמן ללמוד התורה הקדושה שהיא ברכתו של השי"ת וכל מגמתו של כל אדם צריכה להיות ללמוד תורה, שרק זהו מה שנקרא 'ברכה' אמיתית. וצריך שידע כל אדם היטב כי הברכה הגבוהה ביותר מכל הברכות שבעולם היא אך ורק בלימוד התורה הקדושה, ולא בריבוי כסף וזהב ושאר הנאות דעוה"ז, שכולן הן כקליפת השום כלפי הברכה של תורה שרק היא נקראת ברכת ה'. (שם)

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן!

י"ז אייר (ה'תק"ס)

יומא דהילולא קדישא

של בעל ה"דגל מחנה אפרים"

הרה"ק רבי משה חיים אפרים זי"ע א

בן הרה"ק רבי יחיאל אשכנזי

[חתן הבעל שם טוב] זי"ע א

בספה"ק דגל מחנה אפרים פרשת (מסעי, ד"ה עוד) מבואר כי אין דבר רע יורד מן השמים רק הכל טוב וחסד אפילו כשיורד מידת גבורה מעליא הוא גם כן לרחם על ישראל וללהט צריהם וכשהמקבלים הם טובים אזי מקבלים הדבר כמו שיורד מן השמים לטובה ואם ח"ו להיפוך אז אפילו מידת החסד נתהפך לדין והחסד הוא לאומות".

ומבואר שם עפ"י מה דאיתא בזוה"ק 'כד הוה רבי שמעון בר יוחאי חי הוה מקיים בו וארובות השמים נפתחו' ולכאורה הלא זה קללה שמזה היה מבול על הארץ. "אך דהאמת הוא דבמבול כתיב (בראשית ז, יב) ויהיה הגשם על הארץ ארבעים יום ואחר כך ויהי המבול על הארץ ופירש רש"י ז"ל כשיורדו הגשמים ירדו אם ישובו יהיו גשמי ברכה והם לא הטיבו דרכם ויהי המבול על הארץ שנהפך הגשמי ברכה למבול חלילה כי המקבלים הפכו אותו לרעה לכן בימי רבי שמעון בר יוחאי ע"ה שהיה מגין על דורו והיו צדיקים הרבה בתוך הדור ההוא היה הפסוק הנ"ל בדורו לברכה וארובות השמים נפתחו וירד שפע ורחמים באור תורתו של רבי שמעון בר יוחאי ע"ה וחבריו והארץ האירה מכבודם לעולמי עולמים וכד רבי שמעון בר יוחאי מית אפילו הפסוק (בראשית ח',

בדק את העוף ומצאו כשר. שאל הנוב"י את הבעש"ט, בשלמא אני ראיתי השאלה, אבל מעלתו לא ראה והאיך ידע לענות אם הוא טמא או טהור, השיב לו הבעש"ט, אמת שאת השאלה לא ראיתי, אבל את העוף ראיתי והיה עליו סטרא דטהרה. ואמר הנוב"י דלפי זה יש לבאר הגמרא (שבת קלח.): 'עתידה תורה שתשתכח מ'ישראל', ועוד נאמר שם 'עתידה אשה שתיטול ככר של תרומה ותחזיר על בתי מדרשות לידע אם טהור', ע"כ.

ולכא' קשה, למה לה לקחת את הככר, דהלא שאלה זו אפשר לשאול גם בלי הככר - דהיינו שהשאלה על הטומאה של הככר אינה שאלה שתלויה בראיה [אלא רק בבירור המציאות וכמו ספק רשות היחיד או ספק רשות הרבים וכדו']. אך הביאור הוא דאז תשתכח התורה ולא ידעו לפסוק עפ"י דין תורה, ויהיו צריכים לפסוק עפ"י השראת רוח הקדושה על הדבר ובהכרח להביא גוף הככר, וזהו הסמיכות להב' המאמרים הללו בגמרא, עתידה תורה שתשתכח ועתידה אשה שתיטול ככר. - והבעל שם טוב לא השיב לו. [ממעשה זה משמע שהנוב"י סבר כהמשנה למלך ודעימיה שאפשר לפסוק בירור המציאות ברוה"ק ויש להוכיח ממעשה זה שהנוב"י הודה לעצם ההנהגה שאפשר לפסוק הלכה ע"פ בירור המציאות ברוה"ק, והיינו שס"ל להנוב"י כהמשנה למלך (פ"ט מהל' אישות ה"ז) ודעימיה שס"ל שמותר לפסוק ב'בירור המציאות' ע"פ רוה"ק, והרה"ק הר"י משינאווא זי"ע הכריע בזה שאפשר לסמוך על רוה"ק בבירור המציאות רק בדבר שהוא חומרא בעלמא ולא לקולא אך מהסיפור הנ"ל נראה דס"ל להנודע ביהודה דאף לקולא סמכין על רוה"ק בבירור המציאות (עיין עוד מ"מ לזה בתשובה שבריש שו"ת ים החכמה ח"א). (שם)]

• • • • •

גודל התמדתו לאין שעור כשקוראים קצת בסיפורי מעשיות על הגאון בעל הנודע ביהודה זי"ע בענין גודל התמדתו לאין שיעור, וכמש"כ הוא עצמו (בס' אהבת ציון דרוש ז') שבנעוריו היה סגור כל ששת ימי השבוע בבית המדרש ולא הלך לביתו. וידוע שלמד אינספור פעמים כל הש"ס בעיון רב, והיה לומד כל ימיו בעמידה. נתעורר בנו ג"כ ללמוד בדרכיו לחטוף ולנצל כל רגע ורגע

.....

מוצא בספרים הק' שהכל בסיבה מאת מסבב הסיבות ובהשתלשלות עד הפרט הזעיר שבעולם, והכל בהשגחה פרטית. והנה המנהג בבני אשכנז שאומרים 'היום יום וכו' בעומר', משא"כ שאר עמך בני ישראל סופרים בלשון 'היום וכו' לעומר'. וכתב בספר **פרי ישע אהרן** משמו של ר' **אלעזר פרידמן** מצפת"ו, לרמז, דברים טמירים ונעלים, שהרי הרמ"א פוסק לומר בספירה 'בעומר', וביום הילולא דיליה, כל בני ישראל בוודאי שאומרים עכ"פ פעם אחת, ל"ג בעומר, וזהו כשיטתו של הרמ"א, והכל מכון מיוצר כל. (אוצריתיהם של צדיקים, הרב פרלוב, מועדים).

.....

פעם התבטא כ"ק מרן אדמו"ר צוק"ל [רבי שלמה הלברשטאם מבאבוב צ"ל (תרס"ח-תש"ס)], שבקראקא היה יום ל"ג בעומר יומא טבא רבה הואיל והוא יומא דהילולא של מרן הרמ"א צ"ל ששם מנוחותו כבוד, ובגלל זה נהגו רבים בקראקא לעשות נישואין ביום הזה, והעיד כ"ק מרן צוק"ל שהוא זוכר שבשנה אחת היו מאתיים ועשרים חתונות בליל ל"ג בעומר. (קונטרס 'תורתו מגן לנו', ברוקלין)

.....

סיפר הגאון רבי משה מרדכי הלוי שלזינגר, ("בתורת ה' חפצו", בני ברק תשס"ד, עמ' יז) פעם הייתי בתל אביב אצל רופא שיניים, חילוני מסכן, והוא יליד העיר קראקא. שאלתי אותו אם הוא זוכר מה היה בל"ג בעומר בקראקא. אז הוא אמר לי 'חכה רגע'. הוא חילוני רחמנא ליצלן, זקן בן שמונים וכמה, נעבאך' הוא עבר הרבה דברים בחיים, הוא אומר 'חכה רגע', וראשית כל הוא נטל ידיים, אחר כך הוא פתח את המגירה הוציא כיפה גדולה וחבש אותה לראשו, ואז הוא אמר: 'עכשיו אני יכול להגיד לך. בל"ג בעומר היו עולים על הציון של הרמ"א'. שאלתי אותו: 'אז בשביל מה אתה צריך ליטול ידיים וללבוש כיפה גדולה?' והוא עונה לי: 'אסור להזכיר את השם של הרמ"א בלי ליטול ידיים ולחבוש כיפה גדולה'.

.....

סיפר הגה"צ רבי אלחנן היילפרין צ"ל (אב"ד בית שמואל ראדומיזשלא - י"פה שיחתן של עבדי אבות"). לזכרון דברים: בעירנו קאשוי היו שתי חברות ש"ס, אחת אשכנזית, שסיימו ש"ס בכל חמישה עשר בשבט, ולמדו סוגיא מיוחדת בפלפול חברים לכבוד מאורע זה. והשניה חסידית, שסיימו ש"ס בכל ל"ג בעומר, והיתה סעודה גדולה בקלויז (הדרוש לל"ג בעומר הנכתב בס' שפתי מהר"ש, יש תחת ידי בכתב יד קודשו מורי זקני צ"ל [רבי שמואל ענגיל אב"ד ראדומיזשלא צ"ל (?)]) שאמר פעם בנוכחותו בסעודה הלזו, והגאון רבי שמאי הלוי שיקלער ז"ל, הנקרא הרב ממארינבאד, מגדולי חסידי בעלזא, אמר פלפול גדול במאמרי התנא רבי שמעון בן יוחאי, עם פסקי הלכות מהרמ"א צ"ל שיומא דהילולא שלו גם כן חל בל"ג בעומר.

.....

ע"י תוספת שבת זכה לנשמת הרמ"א

כך כתב בספר 'רחמי האב' (ערך שבת) וז"ל: וצריך ליזהר מאד להיות מ'שומרי' שבת, פירוש שצריך להמתין על השבת לא שיהא השבת ממתינ' עליו (כשהוא מאחר לקראתה) וזריזין מקדימין. וביותר צריך לזרז בעלי החנויות לסגור החנות מבעוד יום, כי סמוך לשבת הבע"ד מתגבר ומביא להם קונים, והרבה באים לקנות צרכי מצוה נרות לכבוד שבת, אל תאבו ולא תשמעו להם, כי הם שלוחי ה'בעל דבר'. ושמעתי מעשה נפלא מהגביר ר' איסרל שה' לו חנות גדול ויקר בכל מיני משי והי' מנהגו כאשר הגיע חצי היום בע"ש מיד סגר החנות. פ"א נתקנא בו הס"מ ובא לנסותו והתלבש בדמות שר גדול ולקח הרבה סחורות יקרים ועשה השוואה על כל א', ועדיין לא מדד כמה אמות יש בכל אחד, ובתוך כך הגיע חצי היום והלך הגביר לסגור החנות כמנהגו והשר התחנן לו שיתן לו הסחורה ולא רצה. והפסיד מעות הרבה וכבדוהו מן השמים עבור זה בבן קדוש רבינו הרמ"א מאורן של ישראל, עכ"ל:

.....

הביא בספר הילולא דצדיקיא (הרב פרלוב): שמעתי מהרב הישיש הרב ר' אברהם שאול ז"ל מקרעשוב ששמע מזקנים נאמנים, שפ"א הלך הרמ"א מביהמ"ד לביתו דרך השוק וראה שעומדים שם הרבה עגלות

שהובא עליהם למכירה שומן אווזות, ואמר למשמשו שיעמוד אצל עגלה אחת וכשיבא בעל השומן יאמר לו שהרב קורא אותו, השמש מילא פקודתו. אמנם בבוא בעל השומן והשמש א"ל שיטריח א"ע להרב דמתא סירב בדבר באמרו שעתה אין לו שהות, ואחר שימכור השומן יבוא. השמש בהבינו שמסתמא נחוץ הדבר שיבוא במוקדם, א"ל שבל יטעה א"ע, כי לא יתן לו למכור השומן עד שילך להרב, וכל הקונים שירצו לקנות יאמר הוא להם שהמוכר נקרא אל הרב ומסרב לילך, ובוודאי לא יקנה שום איש מאתו, בעל השומן הבין כי הצדק אתו, ובאם יסרב נגד הרב יפסיד יותר, כי לא עלה על דעתו מה שהרב ידרוש ממנו, ואולי לא יצטרך לשהות אצלו ויוכל למכור השומן אח"כ, והלך עם השמש, אך בבואו אל הרב, שאלו הרב מאין לך השומן הזה, והתחיל לצעוק כדרך הע"ה, רבי קדושי, אשתי בעצמה גידלה האווזות, ואני נסעתי במכוון להעיר להביא את השו"ב לשחטם, ובביתי נעשה השומן, אז עמד הרמ"א צ"ל מלא קומתו והתחיל לאיים עליו ביותר עד שנתן תודה שהוא שומן ד"א. ואז הביט עליו השמש בתמי, איך כיוון ברוה"ק, וא"ל הרמ"א תדע בני שאין זה שום רוה"ק, אך בהליכתי התבוננתי שעל עגלה זו סובבים עורבים הרבה חוץ מהרגיל, ועל העגלות האחרות לא ראיתי אף עורב אחד, מזה הבנתי שבוודאי זה שומן אסור, התבונן אחי גודל קדושתו ובמקום גדולתו שם אתה מוצא ענותנות, זי"ע. (הגה"צ רבי יצחק הוברמן צ"ל מרעננה ברכה משולשת - בן לאשרי, פר' וירא ע' רצ"ב)

.....

סיפר הגה"צ רבי אלחנן היילפרין צ"ל (הובא בגליון נחלתנו במדבר תשע"ח), מעשה שאירע עם יהודי בשם רבי יצחק קלינברג, שהתגורר בעיר קראקא לפני השואה, ובפרוץ המלחמה הסתתר בעיר תחת זהות בדויה של גוי כדי להציל את נפשו. הדירה בה התגורר אותו יהודי, במסווה של גוי כאמור, הייתה בבנין דירות משותף שבו היו גם כן משרדי המשטרה. פעם בבוקר השכם פגש בו אחד הפקידים, ושאל אותו שמא ידוע לו על רב יהודי בשם "ראבינער מאזעס איסרלס" - רבי משה איסרלס, הרמ"א זי"ע. רבי יצחק כמובן

עשה עצמו כמי שאינו יודע מאומה, והבטיח לאותו פקיד כי ינסה לברר את העניין. ואכן לאחר זמן חזר אליו וסיפר לו מי היה אותו רב, כפי שהעלה בבירוריו [כביכול]. ואז שאל את הפקיד מדוע ביקש לדעת זאת. השיבו הפקיד: אחרי שרוקנו את קראקא מתושביה היהודיים, ניגשו גם להחריב את בתי הקברות היהודיים שבה. כבר החלו בחורבן בית החיים הישן [שבו נגנזו גאוני עולם - הרמ"א, התויו"ט, הב"ח, המג"ע, הר"ר העשיל ועוד ועוד, זי"ע], והנה חלם מפקד המשטרה, שאמו מגיעה אליו ומזהירה אותו לבל יגע בקברו של 'ראבינער מאזעס איסרלס'. ולכן ביקש לברר מי הוא. ואכן פחד לנגוע בקבר, שנשאר עד היום מוקף בגדר ברזל כמקדם.

• • • • •

ל"ג בעומר בקראקא לכבוד הילולת הרמ"א

דברי הרה"ק רבי שלום מקאמינקא זי"ע דהא דאין הלכה כרשב"י הוא בדבה"ק שלפני המערה, ואז נקרא רבי שמעון לבדו, ולאחר המערה הלכה כמותו בכל מקום ונקרא רבי שמעון בר יוחאי. והזכרנו טעם פשוט מדוע נזכר לאחר המערה בשם 'בר יוחאי', כי נוספו עוד כמה תנאים בשם רבי שמעון, בן אלעזר, בן מנסיא, בן יהודה, לכן הוצרכו להוסיף לו 'בר יוחאי'. אך עדיין צ"ע שהיו יכולים לתקן שהרבי שמעון'ס החדשים יוסיפו להם שם נוסף, ורשב"י ישאר כמו שהיה רבי שמעון לבדו. וראיתי ביאור פנימי נפלא לגאב"ד קראקא הגה"ק רבי שמעון סופר זצוק"ל, כנודע שרבים היו נוסעים לקראקא בל"ג בעומר ליום הילולת הרמ"א רב העיר. וביאר ע"פ דברי הגמ' בכתובות עז: כשהגיע זמנו של רבי יהושע בן לוי להסתלק מן העולם, אמרו בשמים למלאך המות שיטול נשמתו בדרך ארץ, שהיה צדיק גדול והיה נדבק לבעלי ראתן לעסוק בתורה, כשבא לפניו ביקש ממנו שיראה לו מקומו בגן עדן תחילה, ואמר לו שהוא מיוחד מהסכין שבידו, נתן לו את הסכין לריב"ל, והלך לגן עדן, כפי הנראה אין מלאך המות יכול להכנס לגן עדן, רק הרים את ריב"ל שיראה מקומו בגן עדן, וברוב קדושתו קפץ לגן עדן ונשבע בבגדו הקדוש שאינו יוצא מגן עדן. ובדקו שלא עבר על שבועה מימיו ונשאר בגן עדן. ואח"כ אמרו 'פנו מקום לבר ליואי שיודיע לבר יוחאי על גזרת הרומיים', ומצא את

רשב"י שיושב על י"ג שלחנות של זהב, אמר לו רשב"י 'האם אתה הוא בר ליואי', אמר לו כן. אמר לו 'הנראתה קשת בימין', אמר לו כן. 'אם כן אינך בר ליואי'. ומסי' בגמ' שבאמת לא היה קשת בימי ריב"ל, אלא שברוב ענוה אמר שהיה. שהו תלה זאת בצדיקים אחרים שבדורו. החוקר והפילוסוף נקרא על שמו, ומי שמקבל מדור הקודם נקרא ע"ש אביו וצריך להבין מהו הלשון 'אם כן אינך בר ליואי', הרי זו מציאות שהוא כן בר ליואי? ועוד צ"ע האם חישב רשב"י שאחד נכנס חי לגן עדן ושיקר שהוא בר ליואי, כשהוא באמת אינו בר ליואי. כך הקשה רבי שמעון סופר. ותידין שכל מי שעובד את השי"ת ע"י שכלו וחכמתו, קוראים אותו על שמו שלו, וכשנוהג ע"פ מה שקיבל מדורות קודמים נקרא על שם אביו.

הפילוסופיה נתבטלה לאחר שנתגלה חכמת הקבלה. אאע"ה למד חקירות וחכמות כי אביו היה תרח. אך משה רבינו נקרא 'בן עמרם' כינוי לשבח, כמ"ש בגמ' (נדרים לט). וכן נאמר באבה"ק אלה תולדות יצחק בן אברהם. והנה מציאות הקשת הוא במצב מעונן, רמז לחכמות הפילוסופים שהולכים בדרך לא ברורה, כמראה הקשת שיש לו כמה גוונים, מי שמקבל מדורות קודמים אין לו עננים ואין קשת בימיו. כי אין מפסיק בינו לדורות קודמים. כתוב במדרש רבה פ' שמות שבתחילה כשדיבר הקב"ה אל משה, נתלבש בקולו של עמרם, ואמר משה, אבא היכן אתה, ואמר לו הקב"ה, אנכי אלקי אביך. כי זהו עיקר מעלת משה שנשמע קול ה' אליו בקול אבא, כי הוא מקבל במסורת. ואמר רבי שמעון סופר שאב"ד קראקא היה הרמ"א, רבי משה איסר"ל, אביו רבי איסר היה בנקאי ופילוסוף ועזב כל דרך החקירות לאחר שהוכיחו מהרש"ל ועבר לדרך הקבלה המסורה מדור לדור. ובא לשמוע תורה אצל בנו הרמ"א. עשרים אחוז מספר הרמ"א על שו"ע, מדבר רק ממנהגים וכך חיבר הרמ"א את ספרו הקדוש, שכל כולו מדבר ממנהגי ישראל, מנהג שיש מפה לבנה על השלחן בשבת, ומנהג לאכול פשטידא בשבת, וכן סדר קציצת צפרני הידיים ע"פ קבלה, כל זה אין נמצא בדרכי הפילוסופיה. הרמ"א כתב יותר משמונה מאות מנהגים בשולחן ערוך! לכן נקרא ע"ש אביו 'רבי משה איסר"ל'. וכן רבי שמעון לאחר המערה שמאז הלכה

כמותו, עבר לשם 'רבי שמעון בר יוחאי'. אביו של יוחאי היה מקורב למלכות. אך רשב"י מגלה תורה שנמסרה מסיני ונתקבלה מדור לדור במסורת. וזה היה יסוד תורת מרן החת"ס, ללחום בהשכלה הארורה, ולהעביר לדורות את מסורת התורה הנתונה מדור לדור. וכן כ"ק מהר"א מבעלזא זי"ע כשאמר פסוק בחומש והזכיר דברי רש"י, היה מוסיף 'האבא זכרנו לברכה היה אומר שכתוב ברש"י...'. ופעם אחת שח עם הבית ישראל בדברי תורה, ובכל דבר אמר שכן שמע מאביו, אמר לו הבית ישראל 'מותר לכם גם לומר מעצמכם', והשיב 'אבא זכרנו לברכה היה אומר שכשיכולים לומר בשם אחרים, עדיף מלומר לבד'. גם זה אמר בשם אביו.

רבי אלעזר ויותם מסרו נפשם לקבל מדור קודם ולא לחקור לבד

זהו היחוס של יותם ורשב"י צריך אותו כדי לפטור כל העולם מן הדין, שהוא היה יושב על כסא אביו עוזיהו, וכל דבר היה מזכיר בשם אביו עוזיהו. וכך רבי אלעזר שהלך לשבת עם אביו י"ג שנים במערה, והיה גופו נבקע ביסורים נוראים וקשים, אע"פ שהגזרה של הרומיים היתה רק על רשב"י ולא על בנו רבי אלעזר. אם היה שמו רבי שמעון סתם, עלה מעלות רמות ונקרא לאחר המערה 'רבי שמעון בר יוחאי', שאינו מדבר מעצמו רק בשם אביו, להעביר לדורות הבאים את הקבלה המסורה מדור לדור. עד שנקרא בפיוט 'בר יוחאי' לבד, אפי' לא הוזכר שמו. ובזה מיישב רבי שמעון סופר מה שאמר רשב"י לריב"ל 'אין אתה בר ליואי', כי אם נקרא ע"ש אביו סימן שאינו מדבר מצד החקירות אלא מצד הקבלה המסורה, ואם היתה קשת ומצב מעונן בימיו, סימן שהוא כן הולך בדרך החקירות, וא"כ אין אתה בר ליואי. וחז"ל מספרים שכן זכה למעלה זאת, אלא שמרוב ענותנותו אמר כך. (מתוך שיעור של הרב רייזמן שליט"א, ל"ג בעומר תשע"ח)

• • • • •

הרמ"א נפטר בן ל"ג שנים (ספק בדבר), ביום ל"ג בעומר. יודעים דברי בעל 'לב העברי', שרבינו הרמ"א נפטר בשנת ה'ל"ג לחייו, ביום ל"ג בעומר בשנת של"ג, ועמד הספדן ומנה את מעלותיו ושבחיו אחד לאחד, עד אשר הגיע לל"ב שבחיים,

ערבית, שדרך לשכוח מתוך שכרות, ובזה
נשלם השבח הל"ג של רבינו הרמ"א.
זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן!

• • • • •

ל"ג בעומר ח"י אייר), ונדמה לעני הסובב
על הפתחים, ונכנס לבית הבעלי בתים בעת
שיושבים בסעודת פורים, וביקש "תנו לי
מעט מים לרחוץ את ידי להתפלל תפילת
ערבית", ומתוך כך נזכרו כולם להתפלל

וכאן השתתק. ניסה לדלות ממעמקי זכרוננו
שבח נוסף שישלים את מניין הל"ג, ולא
עלה בידו, עד שקם זקן אחד וסיפר שהיה
דרכו להתחפש בפורים (אי' בטור סימן לל"ג
בעומר "פל"ג ח"י" שביום שחל פורים, חל

ברכה מרובה

גליון זה נדבת מכובדינו

הר"ר ישראל שטיינמץ הי"ו

ניו יורק

אשר הרים תרומת ידו ברוח נדיבה,
להגדיל תורה ולהאדירה
לזכות ולישועת כל בני ישראל בכל מקומות שהם
בבני חיי ומזוני רווחי

לכבוד התנא האלקי רבי שמעון ב"ר יוחאי זיע"א
וכל הצדיקים נ"ע יגן בעדם
ויזכו לראות נחת מכל יוצ"ח ולכל הטוב
והצלחה בכל העניינים

לזכרון עולם

לע"נ האשה החשובה

מרת פייגא ע"ה

בת רבי יהודה ארי' ז"ל

נלב"ע י"ז אייר

שתייה' למליצה ישרה לכל משפ' ולכל יוצ"ח
ויזכו לראות נחת מכל יוצ"ח ולכל הטוב
והצלחה בכל העניינים

ברכה מרובה

גליון זה נדבת מכובדינו

הר"ר החפץ בעילום שמו הי"ו

אשר הרים תרומת ידו ברוח נדיבה,
להגדיל תורה ולהאדירה
לזכות ולישועת כל בני ישראל בכל מקומות שהם
בבני חיי ומזוני רווחי ולהצלחתו בכל העניינים

לכבוד התנא האלקי רבי שמעון ב"ר יוחאי זיע"א
וכל הצדיקים נ"ע יגן בעדם
ויזכו לראות נחת מכל יוצ"ח ולכל הטוב
והצלחה בכל העניינים

ברכה מרובה

גליון זה נדבת מכובדינו

הר"ר אלימלך יהודה הי"ו

אשר הרים תרומת ידו ברוח נדיבה,
להגדיל תורה ולהאדירה
לזכות ולישועת כל בני ישראל בכל מקומות שהם
בבני חיי ומזוני רווחי ולהצלחתו בכל העניינים

לכבוד התנא האלקי רבי שמעון ב"ר יוחאי זיע"א
וכל הצדיקים נ"ע יגן בעדם
ויזכו לראות נחת מכל יוצ"ח ולכל הטוב
והצלחה בכל העניינים

שבת שלום ומבורך!

להארות והערות וכן להצטרפות לקבלת הגליון בדוא"ל, שילחו את כתובתכם לכתובת המייל: smwhtwbh@gmail.com

או בטלפון - 054-844-3494 ובהשאת הודעה, לציין עבור גליון שמועה טובה

וכן מי שנדבו לבו לקחת חלק בזיכוי הרבים דרך תרומות והנצחות האפשריות כדלהלן:

א. דרך הקישור שמועה טובה

ב. דרך מערכת קהילות: חייגו 073-275-7000, הקישו מס' קופה 10204 ופעלו לפי ההוראות.

ג. שילחו את בקשתכם לכתובת המייל הנ"ל. ואי"ה ניצור עמכם קשר בהקדם.

ד. חייגו לטלפון הנ"ל (וכן תוכלו להשאיר הודעה).